

સોરઠ વિશાશ્રીમાળી

SORATH VISASHRIMALI - RNI NO.: 22805/73

Vol. No.: 52 ❖ Issue : 09 ❖ Pages : 40 ❖ Mumbai ❖ September - 2024 ❖ Price : Rs.8/-

સપ્ટેમ્બર માસના મુખપત્રના સૌજન્ય ઘટા

શ્રી જીવણલાલ વીરચંદ મહેતા
જીવનબાપા : મૂઠી ઉંચેરા માનવી

જૈન સમાજને અગ્રેસર, પ્રખર દાનવીર અને સોરઠ શ્રીમાળી જેન સમાજના રાહબર અને હિતચિંતક મુરબ્બી શ્રી જીવણલાલ વીરચંદ મહેતા એક આદરણીય અને સન્માનનીય વ્યક્તિ હતા. જીવનબાપાના હુલામણા નામથી લોકોના હૃદયમાં તેમણે અનેરું સ્થાન મેળવ્યું હતું.

જીવનબાપાએ સોરઠ અને સૌરાષ્ટ્રના લોકો માટે અનેક કલ્યાણકારી સમાજ ઉપયોગી યોજનાઓ અમલમાં મૂકી હતી. વાડી, સમુહલગ્ન, શાળાઓ, કોમ્યુનિટી હોલ તેમજ તબીબ ક્ષેત્રે તેમણે આપેલ દાનથી સમાજના બહોળા લોકોને ફાયદો થયો હતો. આકોલા, શેગાંવ, વિદર્ભ અને બીજા શહેરો અને કલકત્તાના લોકો માટે પણ તેમણે અનેક ઉપયોગી કાર્ય કર્યા હતા. અને સમાજ પરિવર્તનની દિશામાં તેમણે અગ્રેસર ભૂમિકાઓ ભજવી હતી. તેઓ માનતા હતા કે આર્થિક ઉત્કર્ષ વગર સમાજનું પાયાનું પરિવર્તન શક્ય નથી.

જીવનબાપાનું સમગ્ર જીવન પુરુષાર્થની પ્રચંડ ગાથા જેવું હતું. શૂન્યમાંથી તેમણે સર્જન કર્યું હતું. તેમણે જીવનમાં ઘણા

તડકા-છાયા જોયા હતા અને અનુભવની પર તેમનું જીવન ઘડાયું હતું. ધીરજ, સહનશીલતા અને વ્યવહાર દક્ષતાથી એક પછી એક મુકામો સર કર્યા હતા. સુપુત્રોને પાયાના સંસ્કાર આપ્યા હતા. પરિશ્રમ અને મહેનત દ્વારા આગળ વધવાની તાલીમ આપી હતા. સુપુત્રોએ વેપાર ધંધાની કુનેહથી તેમના સ્વપ્નને સાકાર બનાવ્યું છે અને પરિવારના નામને રોશન બનાવ્યું છે.

જીવનબાપાનું સમગ્ર જીવન ધૂપસળી જેવું હતું. તેમણે ચોમેર મહેક પ્રસરાવી હતી. સુખનો તેમણે પ્રભુની પ્રસાદી તરીકે અને દુઃખનો તપશ્ચર્યા તરીકે સ્વીકાર કર્યો હતો. તેઓ સાચા અર્થમાં કર્મયોગી હતા. સુખમાં રહેવા તેઓએ તેનાથી નિર્લેપ અને નિઃસ્પૃહી રહ્યા હતા. સાદુ જીવન અને ઉચ્ચ વિચારો તેમનો મંત્ર હતો. ૯૮ વર્ષના દીધાયુષી જીવનના પાયામાં પ્રસન્ન વ્યક્તિ અને આનંદની અનુભૂતિ હતી.

કોઈ જાતની મોટાઈ નહીં, કોઈ જાતનો અહંકાર નહીં, કોઈની ટીકા નહીં, નકારત્મક વલણ નહીં. સૌ પ્રત્યે સમાન દ્રષ્ટિ આ બધા ગુણોએ તેમને મૂઠી ઉંચેરા માનવી બનાવ્યા હતા. તેમનું દિલ ખૂબજ ઉદાર હતું. સચ્ચાઈ અને પ્રામાણિકતા તેમના જીવનમાં વણાયેલા હતા. સગા, સંબંધીઓ અને સ્નેહીઓ પ્રત્યે અપાર ચાહના હતી. તેમના પરિચયમાં જે કોઈ આવ્યું હોય તેને કદી ભૂલતા નહીં.

જીવનબાપાએ કર્તવ્યનિષ્ઠા દ્વારા ખરો ધર્મ અપનાવ્યો. તેમનું જીવન પારદર્શક હતું. ધર્મ એ જીવન જીવવાનું કલા છે. જીવનબાપાએ આ કલા હસ્તગત કરી હતી. તેઓ માનતા હતા કે જીવન જેવું છે તેવું સ્વીકારવું એ માણસને માણસ બનાવે તે મોટો ધર્મ. આ બન્ને વાત તેમણે પોતાના જીવન દ્વારા સાર્થક કરી હતી. સેવા અને માનવતાને તેમણે પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું. સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જેન સમાજ આ મહામાનવને કદી ભૂલશે નહીં.

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ

શ્રી તારાચંદ ધનજીભાઈ મહેતા કાર્યાલય,

૪, દેવકરણ મેન્શન, બિલ્ડીંગ નં.૭, બીજે માળે,
૨૪, વિદ્યલદાસ રોડ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨.

ફોન : ૦૨૨ - ૨૨૦૬૮૧૭૨

સમય : બપોરે ૧ થી સાંજે ૬ (1.00 pm to 6.00 pm)

E-Mail:svjainsamajmumbai2@gmail.com

data@svjainsamaj.com www.svjainsamaj.com

તંત્રી : શ્રી રાજેન્દ્ર ઓત્તમચંદ પુનાતર - મો. ૭૦૨૧૨૦૧૨૮૦

સમાજની કારોબારી સમિતિ

શ્રી કિરીટકુમાર પ્રભુલાલ મહેતા	-----	પ્રમુખ
શ્રી મહેશભાઈ મથુરાદાસ સાવડીયા	-----	ત.ભૂ.પ્રમુખ
શ્રી ધીરેનભાઈ દેવચંદ વસા	-----	ઉપપ્રમુખ
શ્રી આશિષભાઈ વિનોદરાય મહેતા	-----	માનદ્મંત્રી
શ્રી પરિમલભાઈ મનસુખલાલ ભીમાણી	-----	માનદ્મંત્રી
શ્રી યોગેશભાઈ વિનોદરાય વોરા	-----	ખજાનચી
શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ ઓત્તમચંદ પુનાતર	-----	મુખપત્ર તંત્રી
શ્રી મહેશભાઈ કાંતિલાલ વોરા	-----	સભ્ય
શ્રી કિશોરભાઈ લાલચંદ રામાણી	-----	સભ્ય
શ્રી જયંતભાઈ ચુનીલાલ દોશી	-----	સભ્ય
શ્રી સંજયભાઈ ધનસુખલાલ મહેતા	-----	સભ્ય
શ્રી કીર્તિભાઈ રસિકલાલ વસા	-----	સભ્ય
શ્રી અતુલભાઈ ધનજીભાઈ વસા	-----	સભ્ય
શ્રી જયેશભાઈ શરદચંદ્ર વસા	-----	સભ્ય
શ્રી શૈલેષભાઈ વ્રજલાલ વોરા	-----	સભ્ય
શ્રી જયેશભાઈ ચુનીલાલ વસા	-----	કો-ઓર્ડ
શ્રી પ્રવિણચંદ્ર ચીમનલાલ વોરા	-----	કો-ઓર્ડ

Bank Details

Name : SHRI SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ

Banker : Bank of Baroda, M.J. Market, Mumbai-400003.

S.B. A/C No. 03870100000044

IFSC : BARB0BULLIO (fifth digit will be numerical zero),

MICR : 400012047

NAME : SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ TRUST

Banker : Union Bank of India

Princess Street, Mumbai - 400002

S.B.A/C.No. 319102010054364

IFSC : UBIN0531910

કાનૂની કાર્યક્ષેત્ર મુંબઈનું રહેશે.

Auditor : Viren Vasa & Associates

Chartered Accountant, Mumbai

લવાજમ દરો ભારતમાં આજીવન : રૂ. ૨૭૦૦/-

મુદ્રણ અને પોસ્ટિંગ : લક્કી પ્રિન્ટર્સ

૪૦, મહેતા ઈન્ડ. એસ્ટેટ, લિબર્ટી ગાર્ડન ક્રોસ રોડ નં. ૩,

મલાડ (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૬૪

કર્મ સત્તા

કર્મ સત્તા ક્યારે કોઈને શું બનાવી દે તે નક્કી નહિ. ક્યારેક કોઈને યશસ્વી તો ક્યારેક કોઈને બદનામ બનાવી દે. ક્યારેક સફળતા ના શિખરે બેસાડે તો ક્યારેક નિષ્ફળતાની ઊંડી ખાઈ માં ધકેલે. ક્યારેક અતિ સુંદર તો ક્યારેક દીઠી ના ગમે તેવી વ્યક્તિ બનાવી દે.

કર્મસત્તા વ્યક્તિ ને કઈ હદે સામસામા અંતિમ પર ફંગોળી દે એ કહેવાય નહિ. આપણે ટી.બી., કેન્સર, ડાયાબિટીસ વગેરે રોગો થી જેટલા ભયભીત થઈએ છીએ તેટલા આચાર ભષ્ટ બનાવી દેનાર કર્મોથી ભયભીત નથી થતા.

આવા જાલીમ કર્મોના સંપૂર્ણ ખાત્મા માટે પ્રબળ સાધના જોઈએ અને સત્વ પણ પ્રચંડ જોઈએ. આપણી પાસે નથી આવી પ્રબળ સાધના કે નથી પ્રચંડ સત્વ.

આ પરિસ્થિતિમાં એક જ વિકલ્પ છે અને તે છે પ્રભુ કૃપાની યાચના.

સ્થિરતા - ધીરતા

આપણે આજ કાલ જોઈએ છીએ કે મોટાભાગના લોકો માં દોડધામ - ઊતાવળ હોય છે. ન હોય તો દોડધામ ઊભી કરાતી હોય છે. આ દોડધામ વ્યક્તિને ભીતરથી અસ્થિર અને ચંચલ બનાવી દે છે.

નજર કરશું બાળકો તરફ, ટયુશન, લેસન, કોચિંગ ક્લાસ વગેરે બાબતોમાં એ ધૂમરાતો હોય છે. - - - - - નજર કરીશું યુવાનો તરફ, પૈસા કમાવી લેવાના શોર્ટકટ શોધતો અને સફળતાની સીડી ફટાફટ ચડવાની ઇચ્છા ધરાવતો હશે.

બીમાર વ્યક્તિને બીમારી ના મૂળ તરફ જતો નહિ જોવાય પણ એને ઇન્સ્ટન્ટ રાહત મેળવવામાં રસ હોય છે. ક્ષેત્ર બાહ્ય હોય કે અભ્યંતર, ભૌતિક હોય કે આત્મિક જો એમાં વિશિષ્ટ ઉપલબ્ધિઓ મેળવવી હોય તો સ્થિરતા અને ધીરતા સાથે પરિણામ મેળવવાનો અભિગમ ચોક્કસ જોઈશે.

“સફળતા એવા સ્થાને હોય છે જ્યાં પહોંચવા ઉતાવળ નક્કામી છે. અહીં દોડનારા હાંફી જાય છે અને ચાલનારા પહોંચી જાય છે.”

સુવિચારો

૧) દુનિયા ખરાબ છે, અને જમાનો ખરાબ છે એવી બૂમો ના પાડો. કાંટાઓની ફરિયાદ વગર ગુલાબ સુગંધ આપે જે છેને!!!

૨) વર્ષો સુધી જતનથી સચવાયેલા સંબંધને ક્ષણવારમાં જ વેર વિખેર કરી નાખતું વાવાઝોડું એટલે ‘ગુસ્સો’.

૩) એક પણ સત્કાર્ય વિનાનો દિવસ એટલે પૂરેપૂરો વેડફાયેલો દિવસ.

૪) શીખવું જ સહુથી અઘરું હોય છે બાકી આવડતું તો બધાને જ હોય છે.!!!

૫) “કોઈ ઉઠે જે ઘર થકી, તે નિજ ઘર બાળે”. કોઈ પોતાના જ ઘરને બાળે છે.

- રમેશ પારેખ (કાંદિવલી વેસ્ટ)

તંત્રી સ્થાને થી....

શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ પુનાતર
મો. ૭૦૨૧૨૦૧૨૮૦
૯૩૨૩૧૪૧૫૯૫

પ્રેરણા

આપણે ઘણીવાર ટીવી પર લેવામાં આવતા ઇન્ટરવ્યૂ માં કે છાપામાં છપાતા સમાચારમાં કોઈ સફળ વ્યક્તિ દ્વારા કહેવામાં આવે છે કે તેને અમુક અમુક વ્યક્તિના જીવનમાંથી મળેલી પ્રેરણા ને લીધે તે આજે આ સ્થાન પર પહોંચી શક્યા છે. તેને તે વ્યક્તિના જીવનમાંથી ઘણું જાણવા શીખવા મળ્યું છે અને તેને જીવનમાં ઉતાર્યું છે. આપણે ઘણીવાર ધીરુભાઈ અંબાણી કે તેના જેવા સફળ ઉદ્યોગપતિ ના દાખલાઓ અપાતા જોઈએ છીએ કે તેણે કેવીરીતે શૂન્ય માંથી સર્જન કર્યું. તેના જીવનમાંથી આપણે પણ પ્રેરણા લેવી જોઈએ કે ધગશ હોય, મહેનત કરવાની ઇચ્છા શક્તિ હોય તો કોઈ કાર્ય અધરું નથી.

આવું બધું સાંભળીને કે વાંચીને આપણને પણ ક્યારેક મન થઈ જાય કે આપણે પણ ધીરુભાઈ અંબાણી જેવા ઉદ્યોગપતિ કેમ ન બની શકીએ? અને તેનું જીવન ચરિત્ર વાંચીને તેના જેવા થવા માટે મંડી પડીએ તો આપણે તેના જેવા બની શકીએ ખરા? તો જવાબ છે. 'ના', કોઈ પણ મહાન પુરુષો, ઉદ્યોગપતિઓ, સાધુ સંતો, કલાકાર- કસબી કે રમતવીરોના જીવનમાંથી પ્રેરણા લઈને તેના જેવા બનવાની કોશિશ કરવાથી તેના જેવા બની શકાતું નથી.

તેમના જીવનમાંથી આપણને પ્રેરકબળ જરૂર મળે, પરંતુ જીવનમાં આગળ વધવા માટેની તાકાત તો આપણે જ ઊભી કરવી પડે. ભાડુતી સૈનિકો આપણા વતી લડી શકે પરંતુ જીતવા માટેની જીવ સટોસટની બાજુ તો આપણે જ ખેલવી પડે. જીતવા માટે ની તૈયારી રૂપે રસ્તામાં આવતા અવરોધ અડચણોને દૂર કરવા માટેની તાકાત આપણે પોતે જ કેળવવી પડે. જીવનમાં દરેક વ્યક્તિ શરૂઆતમાં કોઈને કોઈ દિવાસ્વપ્ન જોઈને તે પામવા માટે પોતપોતાની રીતે પ્રયત્ન કરતા હોય છે. પરંતુ સમય અને સંજોગોની સામે લડી-હાંફી જઈને અંતે દિવાસ્વપ્ન માં થી બહાર આવી વાસ્તવિકતાને સ્વીકારી લેતા હોય છે.

દરેક વ્યક્તિને પોતપોતાની ખાસિયતો અને મર્યાદાઓ હોય છે. હું થોડું ઘણું ક્રિકેટ રમી જાણતો હોઉં તો સચિન તેંડુલકર બની જતો નથી, કેમકે મારી પોતાની એક મર્યાદાઓ છે. એ જ પ્રમાણે જે તે વ્યક્તિના જીવનમાંથી પ્રેરણા લઈ તેના જેવા બની શકાતું નથી, કે ટોચ પર પહોંચી શકાતું નથી. આપણી પોતાની તાકાત પર આપણે લડવાનું હોય છે. બની શકે કે લડતા લડતા થાકીને અંતે હથિયાર હેઠા મૂકી દેવા પડે.

મુંબઈમાં રોજ કઈ કેટલાય લોકો આંખોમાં સપના આંજી ને, સફળ થયેલી વ્યક્તિના દાખલાઓ લઈને આવે છે. સૌને કંઈક બનવું છે - ખૂબ આગળ વધવું છે પરંતુ આપણાં પોતાનામાં જ કોબેલિયત ન હોય તો - અથવા તો ખોટા ક્ષેત્રમાં પગરવ માંડવાથી અંતે નાસીપાસ થઈને સપનાઓને દફનાવી દેવા પડે છે.

જીવનમાં સફળ થવા માટે બીજાના જીવનમાંથી લીધેલી ફક્ત પ્રેરણા જ કામ નથી આવતી, પરંતુ સૌ પ્રથમ પોતાની જાત પર ભરોસો - આત્મવિશ્વાસ હોવા જોઈએ. ત્યારબાદ જે કાર્ય અથવા તો જે કાર્યક્ષેત્ર પસંદ કરેવું હોય તેને સફળ બનાવવા માટે જરૂર હોય છે સખત મહેનત - પરિશ્રમની. દિવસ રાતની મહેનતમાં કોઈ જાતની છટકબારી કે બહાના હોવા જોઈએ નહીં. ગમે તે સંજોગોને પહોંચી વળવાની હિંમત અને તાકાત હોવી જરૂરી છે. જીવનમાં સફળતા મેળવવામાં અનેક અવરોધ તો આવતા જ રહેવાના છે પરંતુ તે તમામ અવરોધને ઓળંગીને - તેને લડત આપીને આગળ વધવાનું હોય છે. પ્રેરણા ગમે ત્યાંથી લઈ શકાય છે પરંતુ તેનું સ્થાન ભોજન થાળ માં ફક્ત અથાણા પૂરતું જ આપી શકાય. બાકીની ભોજન સામગ્રી માટે આપણા અથાક પ્રયત્ન અને મહેનત જ કામમાં લાગી શકે.

‘જીવન માં અથાગ મહેનત નો કોઈ પર્યાય નથી’

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ મુંબઈ

શ્રી તારાચંદ ધનજી મહેતા કાર્યાલય, દેવકરણમેન્શન, બ્લોકનં.૭, બીજે માળે, વિહલદાસ રોડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨.

Time : Monday to Saturday 1.30 pm to 5.30 pm.

Tel.No.: 022-22069172

Email: svjainsamajmumbai2@gmail.com

ભાઈબીજ સ્નેહ સંમેલન

કાયમી યજમાન : શ્રીમતી સમજુબેન ગીરધરલાલ વોરા તથા શ્રી ગીરધરલાલ જીવનલાલ વોરા પરિવાર

સ્નેહી સ્વજન,

સહર્ષ જણાવવાનું કે આપણા સમાજના નૂતન વર્ષાભિનંદન ભાઈબીજના બાવનમાં સ્નેહ સંમેલન નું આયોજન વિક્રમ સવંત-૨૦૮૧ કારતક સુદ બીજ રવિવાર તા.૦૩-૧૧-૨૦૨૪ના શુભ દિવસે રાખેલ છે આપ સર્વે પરિવારજનોને સહ પરિવાર પધારવા હાર્દિક નિમંત્રણ છે.

કાર્યક્રમ રૂપરેખા:

સવારના ૯ થી ૯.૩૦	પરસ્પર મિલન
સવારના ૯.૩૦ થી ૧૦.૦૦	દીપ પ્રજ્વલિત-નવકારમંત્ર સ્મરણ
સવારના ૧૦ થી ૧૧.૦૦	શૌક્ષણિક અને ધાર્મિક પારિતોષિક વિતરણ
સવારના ૧૧ થી ૧૧.૩૦	પ્રમુખશ્રીનું સંબોધન તથા કમિટી રિપોર્ટ
સવારના ૧૧.૩૦ થી ૧	સમાજની વિવિધ યોજનાના દાતાઓનું અને આમંત્રિત મહેમાનોનું બહુમાન અને પ્રવચન
બપોરે ૧.૦૦ થી ૨.૦૦	સ્વરૂચિ ભોજન

શુભ સ્થળ

અસ્પી ઓડિટોરિયમ
લક્ષ્મીનારાયણ મંદિર કોમ્પ્લેક્સ
નૂતન સ્કૂલની બાજુમાં, માર્વે રોડ, મલાડ (વેસ્ટ)
મુંબઈ-૪૦૦૦૬૪.

શુભ દિવસ અને સમય

રવિવાર તા: ૦૩-૧૧-૨૦૨૪
સવારે ૯.૦૦ થી ૨.૦૦

આપણા સમાજના આ અતિ મહત્વના સમારંભમાં આપ સર્વે સહકુટુંબ સમયસર હાજર રહી શોભામાં અભિવૃદ્ધિ કરશોજી.

અગત્યની સૂચનાઓ:

- ૧) સભાગ્રહમાં પ્રવેશ કરતી વખતે સ્વરૂચિ ભોજન પાસ સવારે ૧૧ વાગ્યા સુધીમાં કાઉન્ટર પરથી મેળવી લેવા વિનંતી.
- ૨) બાજુમાં આવેલ સેજ પ્લાઝા મોલ માં પે એન્ડ પાર્ક ની વ્યવસ્થા રાખવામાં આવેલી છે.
- ૩) શૌક્ષણિક / ધાર્મિક પારિતોષિક મેળવનારે સમારંભમાં ૧૦.૦૦ વાગ્યા સુધીમાં હાજર રહેવા વિનંતી.
- ૪) પ્રોગ્રામ માં ફેરફાર કરવાનો હક્ક કાર્યવાહક કમિટીને આધીન રહેશે.

લિ.શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ મુંબઈ

શ્રી કિરીટકુમાર પ્રભુલાલ મહેતા

પ્રમુખ સેવક - મો.૯૮૨૦૨૨૯૦૩૬

શ્રી આશિષ વિનોદભાઈ મહેતા
સેક્રેટરી-મો.૯૮૨૦૮૬૩૦૧૨

શ્રી પરિમલ મનસુખલાલ ભીમાણી
સેક્રેટરી-મો.૯૮૯૨૫૯૭૯૯૬

ભવિષ્યમાં બાળક સાથે રહેવું હોય તો આજે બાળક સાથે રહો

- ડૉ.અશોક પટેલ (વાસણા-અમદાવાદ)

આપણે પરદેશના રંગે રંગાઈ જવાની મથામણ અને હરીફાઈ કરીએ છીએ. ઘણાં લોકોએ પરદેશ જઈને જોયું હશે કે અહીં બેસીને સાભળ્યું હશે કે, ત્યાં દીકરો પુખ્તવયનો થાય એટલે મા-બાપથી જુદું રહેવાનું વલણ અપનાવે છે. ખૂબજ ઓછા કુટુંબ પરદેશમાં છે કે, જ્યાં દીકરો પુખ્તવયનો થયા પછી તેના માબાપ સાથે રહેતો હોય. અને ઘણાં છોકરાછોકરી એવાં છે કે, જે પાતાના મા કે બાપના લગ્નમાં હાજર હોય છે. એમાં પણ ક્યારેક તો એકથી વધુ વખત લગ્નમાં હાજર રહેતા હોય છે. આ વાતથી આપણને કદાચ નવાઈ લાગશે, પણ આ વાત સત્યથી પૂરેપૂરી ભરેલી છે, જેમા સહેજ પણ અતિશયોક્તિ પણ નથી. પરદેશમાં સાથે રહેતા પતિપત્નિને કોઈ કારણસર સાથે રહેવાનું અનુકૂળ ન લાગે તો તેઓ સરળતાથી નિ:સંકોચ પણ એકબીજાથી જુદા પડી જાય છે. જો કોઈ બાળક હોય તો તેને મળવા માટે અઠવાડિયાના નક્કી કરેલા દિવસે બંને સ્ત્રીપુરુષ ભેગા પણ થાય છે. જેમાં તેમને કોઈ રંજ હોતો નથી. આમ બનવા પાછળના કારણો કદાચ અનેક હશે, પણ મુખ્ય કારણ છે કે, માનવીય અને નૈતિક મૂલ્યોનું ધોવાણ. આપણો દેશ અને આપણે સૌ ટકી રહ્યા છીએ તે આપણા સૌમાં ભારોભાર માનવીય અને નૈતિક મૂલ્યોને કારણે. આપણે સૌ પડોશી ધર્મ સૌ પહેલાં નિભાવીએ છીએ, જ્યારે પરદેશમાં તો પડોશમાં કોણ રહે છે તેની દરકાર પણ કોઈ કરતું નથી. તેઓ સામાજિક કરતાં વ્યક્તિગત બાબતોને વધારે પ્રાધાન્ય આપે છે. પોતે કેવી રીતે ખુશ રહેવું તે જાણે છે અને તેવું કરે છે. જેની સાથે જેટલો સમય ફાવે તેટલો સમય દોસ્તી કરવાની, ન ફાવે તે દિવસથી છૂટા. આપણે ત્યાં તો પડોશી સાથે જો સંબંધોમાં સામાન્ય કડવાશ ઊભી થાય તો પણ રાત્રે ઊંઘ આવતી નથી.

આપણે બાળકોને નાનપણમાં સત્યવાદી હરીશચંદ્ર કે નચિકેત કે લવકુશ જેવી વાર્તાઓ સંભળાવીએ છીએ, જ્યારે પરદેશમાં આવા કોઈ પાત્રો થયા જ નથી, જેથી નાનપણમાં નૈતિકતાના પાઠ શીખવવા માટેનું વિષયવસ્તુ જ તેમની પાસે નથી. આજના કળિયુગમાં પણ હજારો લોકો આપણે ત્યાં એવાં છે કે જે દિવસમાં અનેક વાર ભગવાનના સોગંધ ખાય છે, અંતે તેની વાતને સાચી માનવામાં આવે છે. જે ભગવાન પરની શ્રદ્ધા સૂચવે છે. જેમાં આપણામાં રહેલા ધાર્મિકમૂલ્યો ડોકાઈ આવે છે. આપણે જે શાંતિથી, સુખરૂપે, પૂર્ણ સામાજિક બનીને જીવીએ છીએ તેનું કારણ આપણામાં પડેલા આપણા ભારતીય મૂલ્યોને કારણે. પણ દુ:ખ સાથે અને પોતાને વાસ્તવવાદી તેમજ આધુનિક માનતા લોકોને ચેતવવા કહેવું પડશે કે, આજે દિનપ્રતિ દિન આપણા વારસા સમાન મૂલ્યો સંસ્કાર આપણે ભૂલતા જઈએ છીએ. ભૂલીએ છીએ એટલું જ નહીં, પણ આપણા બાળકોને પણ આપણે તે મૂલ્યો આપતા નથી કે તે મૂલ્યોથી આપણે બાળકોને દૂર જ રાખીએ છીએ. આજે વૃદ્ધાશ્રમની સંખ્યામાં થતો વધારો કે વિભક્ત કુટુંબની સંખ્યામાં થતો વધારો કે કુમળી વયે શરાબ કે સિગારેટનું કરવામાં આવતું સેવન કે બળાત્કારના વધતા

કિસ્સાઓ વગેરે જેવી અનેક બાબતો આપણા ધોવાતા મૂલ્યોને પ્રદર્શિત કરે છે.

સમાજમાં ધોવાતા મૂલ્યોના એક કરતાં વધુ કારણ હશે, પણ એક મુખ્ય કારણ છે કે, આજના મા-બાપ બંને પોતાના વ્યક્તિત્વમાં એટલા તો ખોવાઈ ગયા છે કે જેને કારણે તેમની ફરજ કે ભૂમિકાને તેઓ ભૂલી ગયા છે. ઉપરાંત દુનિયા નાની બની ગઈ છે, ટીવીના પડદે કેદ થઈ ગઈ છે ત્યારે પોતાનું ખોટું કે ખરાબ માનીને બીજામાંથી પ્રેરણા લેવાનું તત્ત્વ વધી ગયું છે, દરેક મા-બાપ જાણે કે લઘુતાથી પિડાતો હોય તેમ લાગે છે. જેથી અન્યનું અનુકરણ કરવામાંથી જ ઊંચો આવતો નથી. આ અનુકરણ પોતે તો અપનાવે જ છે. પણ સાથે પોતાના બાળક પર પણ ઠોકી બેસાડે છે. બેટા આમ ન કરાય, તેમ ન કરાય, પેલો છોકરો કેવું સરસ કરે છે, તું પણ એવું કર વગેરે વગેરે. અરે, ભાઈ આમ ન કરાય તે શીખવો છો તો સાથે એ પણ શીખવો કે શું કરાય. આ કરાય કે ન કરાયમાં જ આપણા મૂલ્યોને આપણે જાણે કે ઇરાદાપૂર્વક ખોઈ રહ્યાં છીએ. હકીકતમાં દરેક મા-બાપે વિચારવા જેવું છે કે, આપણે ભવિષ્યમાં વૃદ્ધાશ્રમમાં રહેવું છે કે બાળકો સાથે રહેવું છે. જો તમને એકલા જ રહેવું ગમતું હોય, પરદેશની જેમ બાળકોથી અલગ રહેવું ગમતું હોય તો અત્યારે આપણો સમાજ જે તરફ જઈ રહ્યો છે તેમાં ભળી જાવ, પણ જો તમે એમ ઇચ્છતા હોવ કે, મારે મારી વૃદ્ધાવસ્થામાં મારા બાળકો સાથે જ ગાળવી છે, તો મહેરબાની કરીને આપણે આપણા વિચારો અને વર્તનમાં પરિવર્તન કરવું પડશે. બાળકોમાં મૂલ્યો ખીલે અને ઉમેરાય તે માટે સતત જાગૃત રહેવું પડશે. તેને સામાજિક બનાવવાના તમામ પ્રયત્નો કરવા પડશે. જો તમે સામાજિક હશો તો જ તમારું બાળક સામાજિક બનશે. તમે અત્યારે સ્વતંત્રતા ઇચ્છતા હશો અને બાળકને અલગ રાખીને જીવતા હશો તો તે બાળક પણ મોટું થયાં પછી તમે સિંચેલા સંસ્કાર પ્રમાણે તે પણ અલગ રહેવાનું જ છે. પછી તમે બાળકનો દોષ ન કાઢશો. બાળકોમાં જો કોઈ દોષ પેસવા ન દેવો હોય તો તેમે પણ આજે નિષ્કલંકિત બનો. તમારું બોલેલું બાળક નહીં માને, પણ તમારું કરેલું અવશ્ય પણે અપનાવશે તેને ધ્યાનમાં રાખીને શું કરવું ન કરવું તે વિચારો. તમે એટલું વિચારો કે, તમે છેલ્લે તમારા બાળક સાથે ક્યારે બેઠા હતા, તેને ખુશ કરવા તમે તમારી જાતનો અને પ્રવૃત્તિનો કેટલો ભોગ આપ્યો? તમે તેને કેટલો સાંભળ્યો? વગેરે. જો આ નહીં કરેલું હોય તો તે બાળક જ્યારે મોટો થશે ત્યારે તે તમારું શા માટે સાંભળે, તમારી સાથે શા માટે બેસે? તમને ખુશ કરવા પોતાની જાત કે પ્રવૃત્તિનો શા માટે ભોગ આપે. શરૂઆત તમે કરેલી છે, તમારું જોઈને જ તે શીખ્યો છે, બાવળ વાવીને કેરીની અપેક્ષા રાખશો તો ક્યારેય સંતોષાવાની નથી. માટે આંબા વાવવાનું આજથી જ શરૂ કરી દઈએ, જેથી ભવિષ્યમાં કેરી ખાવા મળે.

‘એકત્વ ભાવના’

- મહેન્દ્ર પુનાતર

ન કોઈ સાથી ન કોઈ સંગી આપણે એકલા અટુલા

આ સંસાર માં આપણે એકલા આવ્યા છીએ અને એકલા જ જવાનું છે. સાથે કશું આવવાનું નથી. જે કાંઈ કરીશું તેના સારાં-માઠા પરિણામો પણ એકલાએ ભોગવવાના છે. કોઈપણ બાબત અંગે બીજા પર આધાર રાખવાનો નથી દુઃખનો તપ તરીકે સ્વીકાર કરવાનો છે અને આત્મકલ્યાણ સાધવાનું છે.

બાર, ભાવનાના ચિંતનથી મનુષ્ય પોતાના જીવનને, વિચારને, કાર્યને શુદ્ધ બનાવી શકે છે આ ભાવનાઓનું ચિંતન-મનન જીવનનું દર્પણ છે. આમાં આપણે કેવા છીએ તેનું પ્રતિબિંબ પડે છે. આપણા વિચારો કેવા છે, તનમાં રહેલા આચાર કેવા છે અને આપણું કાર્ય કેવું છે તેના પરથી જીવનનું ઘડતર થાય છે. આ બાર ભાવનાઓ આપણા મનમાં અને તનમાં રહેલા કચરાને દૂર કરી જીવનને શુદ્ધ બનાવે છે. આ ચિંતન આત્મપરીક્ષણ છે. મનુષ્ય તરીકેનું આપણું કર્તવ્ય શું છે અને આ મનુષ્ય દેહ મળ્યો છે તે સાર્થક બને તે માટે શા પ્રયત્નો કરવા જોઈએ તેનું માર્ગદર્શન આ ભાવનામાંથી મળી રહે છે. ધર્મ અને વૈરાગના ભાવને વધુ દૃઢ કરવાની આ પૂર્વભૂમિકા છે.

જાણીતા જૈન વિદ્વાન ડો.રમણલાલ ચી. શાહે ‘જૈન આચાર દર્શન’ પુસ્તકમાં જણાવ્યું છે કે ‘મન અને પાંચ ઇન્દ્રિયો જેમ મનુષ્ય જન્મની મોટામાં મોટી સિદ્ધિ અને ઉપલબ્ધિ છે તેમ આ પાંચ ઇન્દ્રિયો કેટલાયે જીવો માટે મોટામાં મોટી ક્ષતિરૂપ નિવડવા સંભવ છે. મનુષ્યને દુર્ગતિથી ખીણમાં ગબડાવી દેવાની શક્તિ પણ તેમાં રહેલી છે. માણસ જો પોતાની આ પાંચે ઇન્દ્રિયોને સંયમમાં રાખી શકે અને તેના પર વિજય મેળવી શકે તો ક્રોધ, માન, માયા અને લોભ એ ચારે કષાયો પર વિજય મેળવી શકે છે. કષાયો શાંત થતાં ચિત્ત પણ શાંત થાય છે અને મનશુદ્ધિ થાય છે અને રાગ-દ્વેષ હળવા બને છે. ભાવના યોગથી શુદ્ધ થયેલો આત્મા જળમાં નાવ તરે છે તેમ નિર્ધારીત લક્ષ્ય સ્થાને પહોંચે છે. તેવી રીતે શુદ્ધ આત્મા લક્ષ્ય

સ્થાને પહોંચે છે.’

બાર ભાવના દ્વારા કષાયો દૂર થઈ શકે છે અને આત્માના ગુણો વિકસે છે. અનિત્ય ભાવનામાં આપણે જોયું કે સંસારની પ્રત્યેક વસ્તુ નાશવંત છે. અહીં કશું કાયમી નથી. અશરણ ભાવનામાં જોયું કે મનુષ્ય ભલે ગમે તેટલી બડાઈ મારે પણ કેટલો અસમર્થ છે. ધન, સત્તા અને સંપત્તિથી તે ગમે તેટલો તાકાતવર હોય પણ અંતિમ સમયે કોઈનું શરણ કામ આવતું નથી. સંસાર ભાવનામાં ખ્યાલ કર્યો કે આ સંસાર રાગ-દ્વેષનો સંગ્રામ છે. મોહ અને આસક્તિના કારણે આપણે સંસારમાં બંધાયેલા છીએ હવે આપણે એકત્વ ભાવના અંગે જાણવાનો પ્રયત્ન કરીશું.

એક બાબત આપણે સારી રીતે સમજી લેવી જોઈએ કે આ સંસારમાં આપણે એકલા આવ્યા છીએ અને એકલા જવાના છીએ. આપણી સાથે કોઈ આવવાનું નથી. આપણે કશું સાથે લઈ જવાના નથી. ધન, દોલત. વાડી, બંગલા જે કાંઈ હશે તે બધું અહીં મૂકીને ખાલી હાથે જવાનું છે, જે વસ્તુઓ આપણે સાથે લઈ જઈ શકવાના નથી અને વધુ વખત તે વસ્તુઓ આપણા હાથમાં રહેવાની નથી તો પછી તેના પ્રત્યે આટલો બધો મોહ અને આસક્તિ શા માટે? જેટલો મોહ હશે અને જેટલી આસક્તિ હશે એટલું વધુ દુઃખ આ બધું છોડતી વખતે થશે. આપણે એ સમજવાનું છે કે બધાની વચ્ચે રહેવા છતાં આપણે એકલા છીએ. પાપ અને પુણ્ય જે કાંઈ કરીશું તેનું ફળ આપણે એકલાએ ભોગવવાનું છે તેમાં કોઈ ભાગીદાર બની શકશે નહીં. ખોટું કરીએ, જૂઠું બોલીએ, પ્રપંચ અને દગો

કરીએ બીજાને છેતરીએ તો તેનું ફળ એક ન એક દિન આવવાનું છે અને તે આપણે એકલા ભોગવવું પડે છે. માણસ પત્ની, પુત્ર, પુત્રીઓ કે પરિવાર માટે સાચું-ખોટું કરતો હોય છે. મોહને વશ થઈને આ બધું થતું હોય છે, પરંતુ આ બૂરી સંપદાનો એ એકલો માલિક છે. તેમાં કોઈ ભાગ પડાવી શકતું નથી. તેથી ખોટું કામ કરતા અટકવાનું છે અને વિચારવાનું છે કે આ બધાનું પરિણામ સારું આવવાનું નથી.

માણસે સારાં કર્મો કરવા જોઈએ અને બીજાને ઉપયોગી બની શકાય તેવા પ્રયાસો પ્રત્યે ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ. પોતાનાથી બીજાને કશું દુઃખ ન પહોંચે અને કોઈને અંતરાયરૂપ ન બનાય તેનો ખ્યાલ કરવો જોઈએ. આ પ્રકારનું વિચાર-મંથન માણસને જાગૃત કરે છે.

સુખ અને દુઃખ કોઈ આપણને આપી શકતું નથી અને આપણી પાસેથી છીનવી શકતું નથી. બધા પોતાના સુખ માટે પ્રયાસ કરે છે અને સુખ મેળવવા માટે પણ બીજાને સુખ આપવું પડે છે. જેવાં આપણાં કર્મો હોય તેવું આપણે ભોગવી શકીએ છીએ. જીવનમાં સુખ આવે છે ત્યારે આપણે માનીએ છીએ કે સુખ આપણા થકી આવ્યું. આપણી આવડત, ચતુરાઈ અને હોશિયારી માટે આપણે ગર્વ અનુભવીએ છીએ. દુઃખ આવે છે ત્યારે આપણે એમ કહેતા નથી કે મારી ભૂલને કારણે, મારી અણઆવડતના કારણે, મારી બેવકૂફીને કારણે કે મારા સ્વભાવના કારણે દુઃખ આવ્યું છે. દુઃખ માટે આપણે બીજાને દોષિત ગણીએ છીએ. આત્મમંથન કરીએ તો જણાશે કે આપણા દુઃખ માટે આપણે પોતે જવાબદાર છીએ. બીજો કોઈ દોષિત નથી. પાપ અને પુણ્યનો હિસાબ પણ જુદો છે. આપણે થોડું પાપ કરી નાખ્યું સામે બીજું થોડું પુણ્ય કરી નાખીએ એટલે ખાતું સરભર થઈ જશે એવું નથી. બંનેનો હિસાબ જુદો છે અને બંને અલગ-અલગ ભોગવવાનું છે.

એકત્વ ભાવનાનો અર્થ છે. કોઈની પર આધાર રાખવાનો નથી. દુઃખ, પરિતાપ, મુશ્કેલી જે કાંઈ વિઘ્નો આવે તે હસતે મોઢે સહન કરવાનાં છે. તેને માટે બીજાને જવાબદાર ગણવાના નથી અને આ અંગે બીજાની પાસેથી કશી અપેક્ષા રાખવાની નથી. દુઃખ સમયે કોઈ વહારે આવ્યું નહીં એવો વલોપાત નકામો છે. કોઈ આવશે તો પણ તમારા દુઃખમાં ભાગ પડાવી શકશે નહીં. માત્ર સહાનુભુતિ વ્યક્ત કરશે અને વહેવાર નિભાવશે. તો પછી આવી ઈચ્છા શા માટે? આવો વિચાર કરીને બીજા પ્રત્યે રાગ-દ્વેષ શા માટે ઉભો કરવો? દુઃખનો તપ તરીકે સ્વીકાર કરવાનો છે અને પરિવાર પ્રત્યેની ફરજ અને કર્તવ્ય નિભાવવાનું છે. આપણે કોઈની સેવા કરીએ તો પણ બદલામાં કશું મેળવવાની ભાવના રાખવાની નથી. આપણે બીજાનું સારું કરીએ અને કોઈ કદર ન કરે, આપણે કોઈનું ભલું કરીએ અને આપણું બુરુ કરે, જશને બદલે જુતિયા મળે, અપમાન અને માનહાનિ ભોગવવી પડે તો પણ મન પર લેવાનું

નથી. માત્ર એટલું જ વિચારવાનું છે કે મારે કોઈનું ખરાબ કરવું નથી. એ કરશે તો એના ફળ એ ભોગવશે. જીવનમાં આ પ્રકારની સ્થિરતા અને સંતુલન આવી જાય તો કોઈ વસ્તુ આપણને ચલાયમાન કરી શકશે નહીં. કોઈ પણ વસ્તુ આપણને ડરાવી કે હરાવી શકશે નહીં. દરેક વસ્તુ જેવી છે તેવી જોવી અને સમજવી. મનના રંગ એમાં પુરવા નહીં, સ્મયક દૃષ્ટિ રાખવી અને કોઈ પણ જાતના અતિથી બચવું જીવનમાં કશું પણ વધારે પડતું સારું નથી. પ્રમાણભાન ચૂકવું નહીં.

જીવનમાં જે કાંઈ પ્રાપ્ત થયું છે એમાં મારું કશું નથી એવો ભાવ રાખવો, કોઈનું ભલું કરીએ તો પણ તેનું અભિમાન હોવું જોઈએ નહીં. પરમાત્માની કૃપા વગર આ બધું થઈ શકત નહીં એવો નમ્ર ભાવ રાખવો. જરૂર પૂરતું ધન, સારું સ્વાસ્થ્ય અને પારિવારિક શાંતિ આટલું મળે તો સમજવું કે આપણા જેવું કોઈ સુખી નથી. વધુ પડતી લાલસા અને ઈચ્છાઓ પરેશાન કરે છે. પ્રેમ અને આનંદ એ જીવન જીવવાની જડીબુટ્ટી છે. પ્રેમ વિનાની આ દુનિયા નિર્ધન છે. પ્રેમ એ અહિંસા છે. પરમાત્માનું બીજું સ્વરૂપ છે. આ દુનિયામાં ભલે આપણે એકલા રહ્યા પણ હૃદયમાં પ્રેમ હશે મન ઉદાર હશે તો અસ્તિત્વ આપણી સાથે જ છે.

જીવનથી મૃત્યુ સુધીની સફરમાં અનેક લોકોએ આપણા પર ઉપકાર કર્યા છે. પશુ-પંખીઓ, પહાડો-પર્વતો, કલકલ વહેતા ઝરણાઓ, ઝાડ-પાન, ફળ-ફૂલ, ધાન-સુર્ય-ચંદ્ર, તારા અને અસ્તિત્વના તમામ પદાર્થો કે જેના પર આપણા જીવનનો આધાર છે તે બધા પ્રત્યે અનુગ્રહિત બનવાનું છે અને આ બધાં સાધનોનો વિવેકપૂર્ણ અને સંયમથી ઉપયોગ કરવો એ મનુષ્યનું કર્તવ્ય છે.

આપણે જે કાંઈ કરવાનું છે તે એકલા હાથે કરવાનું છે. બીજા પર આધારિત બનવાનું નથી. બીજા કરશે તો હું કરીશ એવું વિચારવાનું અને બીજાનું અનુકરણ કરવાનું નથી. આપણો રસ્તો આપણે કંડારવાનો છે. આ રસ્તો છે સત્ય, અહિંસા અને પ્રેમનો. આ તારું આ મારું એ બધું છોડીને આત્મકલ્યાણ સાધવાનું છે. કબીરે જેમ કહ્યું છે તેમ...

કબીર સો ધન સંચીએ

જો આગે કો હોય

શીષ ચઢાકે ગાંઠરી

જાત ન દેખા કોય

ધન, દોલત, પદ, પ્રતિષ્ઠા કશું સાથે આવવાનું નથી. હવે એવું ધન એકદું કરીએ જે સાથે આવે, જેનાથી આત્માનું કલ્યાણ સધાય અને મોક્ષ માર્ગે જઈ શકાય, એકત્વ ભાવનાનો આ મુખ્ય સાર છે. (હવે પછી અન્યત્વ ભાવના)

-૦-૦-૦-

વાંચ્યું... ગમ્યું... ઘણાંચ્યું...

કરી શકે છે, પરંતુ કરતો નથી

માનવીની એક બુરી આદત એ હોય છે કે તે કરી શકે છે પણ કરતો નથી. જો આદતમાં પરિવર્તન આવે તો શક્તિનો ઘણો મોટો સ્રોત પ્રગટ થઈ જાય. જો જીવનનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવે તો જાણવા મળશે કે માનવી અનેક સફળતાઓથી વંચિત એટલા માટે રહી જાય છે કે તે અનેક કાર્યો કરી શક્યો હોત, પરંતુ તેને કર્યા નહીં. માણસ પછી પસ્તાય છે, ચિંતા પણ કરે છે અને એમ વિચારે છે કે “ઓહ! આ તો હું પણ કરી શક્યો હોત.”

સૌથી અગત્યની વાત એ છે કે માનવીને પોતાના સામર્થ્ય કે - શક્તિનો ખ્યાલ હોતો નથી. જો શક્તિનો ખ્યાલ હોય છે તો તે આળસને કારણે કામ નથી કરતો કે જે તે કરી શકે તેમ હોય છે. આળસમાં તે એ કાર્યને ગુમાવી બેસે છે.

વિચારવા જેવો મુદ્દો એ પણ છે કે આપણે કરી શકીએ છીએ, પરંતુ કરતા નથી. શા માટે? તેનું સૌથી મોટું કારણ ઇચ્છા શક્તિનો અભાવ, સંકલ્પ શક્તિનો અભાવ, એકાગ્રતાની શક્તિનો અભાવ છે. જો આપણે આ ત્રણનો વિકાસ કરી લઈએ તો જે આપણે કરી શકીએ તે અચૂક કરી લઈએ છીએ. તેમના વિકાસના અભાવે આદત એવી પડે છે કે આપણે કરી શકનારાઓ પણ કરી શકતા નથી.

સંબંધમાં આગળ વધતાં પહેલા

લોકોના જાતજાતના અનુભવો આપણને મચ્છોર બનાવતા હોય છે. બદમાશ લોકો જ આપણને એ શીખવાડતા હોય છે કે, એક હદથી વધુ કોઈના પર ભરોસો કરવો જોખમી છે. કોઈ સંબંધ પર તરત જ લેબલ નહીં મારી દેવાનું કે આ મારો બેસ્ટ ફ્રેન્ડ છે કે આ વ્યક્તિ મારી વિશ્વાસુ છે સમય જવાદો સમય ઘણા સવાલોના જવાબ આપતો હોય છે. સંબંધને પણ પાકવા દેવો પડતો હોય છે. ખાતરી થાય પછી જ કોઈ સંબંધને ગાઢ બનાવવો જોઈએ. નજીક બધાની રહો પણ વરસી પડવાની જરૂર નથી. દરેક સંબંધમાં એટલું ડિસ્ટન્સ રાખવું જોઈએ જેમાંથી જરૂર પડ્યે આસાનીથી દૂર થઈ શકાય. આપણી જિંદગીમાં ઘણાં લોકો આપણને હર્ટ કરવા માટે જ આવતાં હોય છે. માણસ સમજાય, ઓળખાય અને પરખાય ત્યાં સુધી એ સંબંધમાં આગળ વધવાની કોઈ ઉતાવળ કરવા જેવી હોતી નથી. પસ્તાવું ન હોય તો પારખતા શીખવું પડે છે. માણસ બહુ ગૂઢ છે એ ઘડીકમાં કેમ વર્તશે તે નિશ્ચિત કહી શકાય નહિ. માણસનો સાચો રંગ સંકટના સમયે જ પ્રગટ થતો હોય છે. દરેક માણસ સારો હોય એવી અપેક્ષા જ વધુ પડતી છે.

આચરણમાં નહિ મૂકે ત્યાં સુધી

બુદ્ધ પાસે આવીને એક વ્યક્તિએ કહ્યું: ભગવંત હું આટલા બધા દિવસથી આપનું પ્રવચન સાંભળી રહ્યો છું. પરંતુ તેનો મારા ઉપર પ્રભાવ નથી પડતો. બુદ્ધ બોલ્યા: અહીંથી શ્રાવસ્તી નગરી કેટલી દૂર છે? તેણે કહ્યું: પચીસ યોજન. તરત જ બુદ્ધે પૂછ્યું: શું તું એ નગરી જાણે છે? જવાબ: હા હું જાણું છું. પછી બુદ્ધનો ફરી એક સવાલ - શું માત્ર જાણી લેવાથી તું ત્યાં પહોંચી જાય છે ખરો? જવાબ મળ્યો: ભંતે! હું ચાલીશ તો ત્યાં પહોંચીશ નહિતર નહીં. બુદ્ધ બોલ્યા: ધર્મની પણ એવી જ વાત છે. પ્રવચન સાંભળ્યું, તે જાણી લીધું. પરંતુ જ્યાં સુધી તું એ બધું આચરણમાં નહીં મૂકે ત્યાં સુધી તેનો પ્રભાવ શી રીતે પડશે?

આપણી સૌની મોટી મુશ્કેલી એ જ છે કે આપણે જાણીએ છીએ ઘણું પરંતુ કરતાં કંઈ નથી. પ્રયોગ નથી કરતાં અભ્યાસ નથી કરતાં. અભ્યાસ કરવો એ પહેલી આવશ્યકતા છે.

હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલી

જન્મ :

તા. : ૨૭-૧૦-૧૯૪૭

અરિહંત શરણ :

તા. : ૦૬-૦૯-૨૦૧૭

સ્વ. પ્રફુલ્લચંદ્ર વરભૈરામ મહેતા

મૂળ વતન : મધરવાડા   હાલ : કાંઠિવલી

આપનો મિલનસાર સ્વભાવ, નિર્મળ હૃદય, ધર્મપ્રેમી, વિવેકશક્તિ અને દરેક કુટુંબીજનોને ઉપયોગી થવાની સદ્ભાવના નિરંતર યાદ રહેશે. આપનું આદર્શમય જીવન અમોને હંમેશા પ્રેરણા આપતું રહેશે. પ્રેમ, સ્નેહ અને સંસ્કાર વડે આપે અમારા જીવનનું ઘડતર કર્યું અને આપના આશીર્વાદથી અમો આ મુકામ પર ઉભા રહી શક્યા છીએ.

આપનાં અનંતો ઉપકાર કદી ભૂલી શકીશું નહિ. આપની અમી દ્રષ્ટી અમારા પર વરસતી રહે.

રહેવાને કોઈ સદાય આવતું નથી, છતા તમે ગયા તેમ કોઈ જતું નથી,
વિદાય એવી લીધી કે મન હજુ માનતું નથી, નિર્દોષ હસતું મુખડું નજર સામેથી જતું નથી.
જીવન એવું જીવી ગયા કે જીવનારા જોયા કરે, કર્મ એવા કર્યા કે હૃદયમાં સૌના ગુંજતા રહે.

હે પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા, સદગતના આત્માને શાશ્વત સુખ અને પરમ શાંતિ અર્પો
એવી અમારા સહ પરિવારની પ્રાર્થના

લી. : સ્વ. નરભૈરામ સવજી મહેતા પરિવાર

પત્ની : સુદર્શનાબેન પ્રફુલ્લચંદ્ર મહેતા ● બહેન-બનેવી : સરલાબેન - રસિકલાલ ફૂલચંદ ગાંધી

પુત્ર-પુત્રવધુ : મેહુલ - સોનાલી તથા સ્નેહલ - શ્રુતિ ● પુત્રી : સેજલ

પૌત્ર : કાવ્ય, નીવ ● ભાણેજ : કવિતા, નીરેન, રાજુલ, જય

મોટી પાનેલી નિવાસી શ્રી ગોકળબાપાના જમાઈ

Kayami - Sept.

“ધર્મ ઉપદેશ”

- પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયભુવનભાનુસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ

સંવરથી નવા કર્મ બાંધતા અટકે પણ જૂના બાંધેલાનું શું? તે શેનાથી નાશ પામે? નિર્જરાથી પૂર્વે બંધાયેલા જૂના કર્મો નાશ પામે છે. તપથી કર્મનો નાથ થાય છે તેથી અહીં નિર્જરા તરીકે બાહ્ય અને અભ્યંતર તપ લેવાનો છે.

બાહ્યતપમાં શું શું ગણાય?

૧) અનનશન: અર્થાત્ પચ્ચકખાણપૂર્વક ભોજનનો સર્વથા કે આંશિક ત્યાગરૂપ ઉપવાસ, આયંબિલ, એકાસણું વગેરે.

૨) ઉનોદરિકા: ભૂખ કરતાં ઓછું ખાવું. (પા, અર્ધો કે પોણાભાગ જેટલું ઓછું)

૩) વૃત્તિસંક્ષેપ: ખાવાની ચીજોની સંખ્યાનો સંક્ષેપ-ઘટાડો (હું આ થી વધુ દ્રવ્યો નહીં વાપરું તે મુજબ)

૪) રસ-ત્યાગ દૂધ, દહિં, ઘી, તેલ, ગોળ, સાકર, તળેલું વગેરેમાંથી બધાનો અથવા કોઈનો ત્યાગ.

૫) કાય કકલેશ: ધર્મક્રિયાના કષ્ટ ઉઠાવવા, જેમકે સાધુ ભગવંતો પગે ચાલીને વિહાર કરે, લોચ, મોટી સંખ્યામાં ખમાસમણ દેવા, ઊભા ઊભા કલાકો સુધી કાઉસગ્ગ કરવા વગેરે.

૬) સંલીનતા: મન, વચન, કાયાને સ્થિર રાખવા. દા.ત. મૌન, કષાયની લાગણી કે ઈચ્છા પર અંકુશ રાખવો વગેરે.

- અભ્યંતર તપમાં શું આવે?

૧) પ્રાયશ્ચિત્ત શ્ર ગુરુ આગળ ખુલ્લા દિલે પાપોનો એકરાર કરી તેના દંડરૂપે તપ આદિ કરી આપવો.

૨) વિનય: દેવ, ગુરુ, જ્ઞાન વગેરેનું બહુમાન અને ભક્તિ.

૩) વૈયાવચ્ચ: સંઘ, સાધુ આદિની સેવા.. તેમાંય બાલક, વૃદ્ધ, ગ્લાન (માંદા), તપસ્વી આદિની વિશિષ્ટ સેવા કરવી.

૪) સ્વાધ્યાય: ધાર્મિક શાસ્ત્ર ભણવા, ભણાવવા, યાદ કરવા.

૫) ધ્યાન: એકાગ્ર મનથી તીર્થકરોની આજ્ઞા, કર્મના શુભ-અશુભ ફળ, રાગ-દ્વેષના નુકશાનો, લોકસ્થિતિ (વિશ્વનું સ્વરૂપ) વગેરેનું ચિંતન.

૬) કાઉસગ્ગ (કાયોત્સર્ગ): હાથ લંબાવી મૌનપણે ધ્યાનમાં સ્થિર ઊભા રહેવું.

આ બાર પ્રકારમાંથી ગમે તે તપ થાય તેટલા પ્રમાણમાં સેવવો (આચરવો), એનાથી અગણિત કર્મ-પુદ્ગલના જથ્થાના ભુક્કા ઉડે. કર્મ તોડવાના લક્ષ્યથી ઈચ્છાપૂર્વક જો તપ કરાય તો સકામ-નિર્જરા થાય અને બીજી, ત્રીજી લાલસાથી કે પરાધીનપણે કાયકષ્ટ વેઠવાનું કે ભુખ્યા રહેવાનું થાય તો અકામનિર્જરા થાય સકામ-

નિર્જરામાં કર્મક્ષય ઘણો થાય અને સદ્ગતિ મળે.

સાચો જૈન કોને કહેવાય?

શું રોજ દેરાસર કે ઉપાશ્રય જનાર વ્યક્તિ સાચો જૈન કહેવાય?

શું આજીવન કંદમૂળનો ત્યાગ કરનાર વ્યક્તિ સાચો જૈન કહેવાય?

શું રોજ સામાયિક પ્રતિક્રમણ કરનાર વ્યક્તિ સાચો જૈન કહેવાય?

શું ઉપવાસ, એકાસણું, બેસણું કે રોજ ચોવિહાર કરનાર વ્યક્તિ સાચો જૈન કહેવાય?

ઉપરના દરેક સવાલનો જવાબ છે ‘ના’... સાચો જૈન તો આને કહેવાય.

- જેમની ભીતરમાં કરૂણા હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

- જેની વાણીમાં મીઠાશ અને વર્તનમાં નમ્રભાવ હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

- જે સપનામાં પણ કદી કોઈનું ખરાબ ન વિચારતો હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

- જે કદી કોઈની નિંદા ન કરતો હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

- જે કદી કોઈની નિંદા સાંભળતો પણ ન હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

- જેમનું ચરિત્ર ગંગા જેવું શુદ્ધ હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

- જે સેવાભાવી હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

- આર્થિક પરિસ્થિતિ ‘નબળી’ હોય તો પોતે સેવા થકી સારા કર્મો કરે અને પરિસ્થિતિ ‘સારી’ હોય તો દાન થકી સારા કર્મો કરે એ સાચો જૈન કહેવાય.

- ને ‘ઝગડો’ કરવામાં નહીં, પણ ‘જતું’ કરવામાં માનતો હોય એ જૈન કહેવાય.

- જે કદી કોઈનું અપમાન ન કરતો હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

- જે સામાન્ય માનવીને પણ સન્માન આપતો હોય એ સાચો જૈન કહેવાય.

મંદિરોમાં દાન કરવા જરૂરી છે સાથે કુંટુબમાં નબળી વ્યક્તિને સહાય કરે એ સાચા જૈન કહેવાય.

ઉપરના કોઈ શબ્દો થકી આપના હૃદયને દુઃખ પહોંચ્યું હોય તો ક્ષમા કરશો - ‘મિચ્છામિ દુક્કડમ’.

૩૩મી પુણ્યતિથિએ શ્રદ્ધાંજલિ

જન્મ:
તા.૦૧-૦૭-૧૯૧૯

સ્વર્ગવાસ :
તા.૧૫-૦૯-૧૯૯૧

પૂજ્ય પિતાશ્રી વ્રજલાલ બેચરદાસ મહેતા - (વડાલવાળા)

દેહ આથમે છે પણ... દેહમાં જ દિવ્ય શાંતિ અને હેત ભર્યા હોય એનો કદી અંત થતો નથી.

વહેલી પ્રભાતે પંખીઓનું સંગીત અમને જગાડે છે ત્યારે આપનું સ્મરણ થાય છે.

મનને પવિત્ર અને આનંદવિભોર કરતો મંદિરનો ઘંટનાદ આપની હાજરીનો અહેસાસ કરાવે છે.

જુદા જુદા સ્વરૂપે આપ હંમેશાં અમારી સાથે જ છો તો પછી કેમ કહેવાય કે

આપણી વચ્ચે અંતર પડી ગયું? આપ રહેશો નિત્ય અમારા સ્મરણમાં

મુક્તાબહેન વ્રજલાલ મહેતા પરિવાર

પુત્ર-પુત્રવધૂ : જયંત - શોભના, ઈન્દુમતિ હરકિશન મહેતા

પુત્રી : હેમલતા શશીકાન્ત પારેખ ● પૌત્ર : દિવ્યેશ ● પૌત્રવધૂ : દીપ્તિ

પૌત્રી : ભાવના નિમેષકુમાર શાહ ● પૌત્રીઓ : એકતા ચીરાગ વેજાણી, તૃપ્તિ, હેતલ ● દોહીત્ર : પૂજન

પ્રપૌત્ર : ધ્રુવ, ધૈર્ય ● પ્રપૌત્રી : જીયા, રિયા

જયંત વી. મહેતા

૬૦૧/૬૦૨, સાંઈ દર્શન, એ-વીંગ, મનુભાઈ પી.વેદ્ય માર્ગ, તિલક રોડ,

દિનેશ ભુવન દેરાસરની સામે, ઘાટકોપર (ઈસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૭૭.

મો.: ૯૮૨૦૦૨૫૬૭૪ / ૯૮૧૯૯૭૧૨૧૩

૯૮૨૦૩૫૨૮૨૯ / ૯૮૨૦૯૨૫૬૭૪

Kayami - Sept

ધર્મ જ મહાન છે, પંથ કે સંપ્રદાય નહીં

- લેખન: પારૂલબેન ભરતકુમાર ગાંધી (રાજકોટ)

આજકાલ દરેક ધર્મમાં તેની અનેક શાખાઓ ફૂટી નીકળી છે. આવી શાખાઓને કારણે ધર્મનું મૂળ સ્વરૂપ છે તેમાં સમૂળગો બદલાવ આવી જાય છે. અને ઘણીવાર તો એવું બને છે કે ધર્મનું સ્વરૂપ જ બદલાઈ જાય છે. આમ જોઈએ તો ધર્મ એ આકાશી જળ જેવો છે. આકાશમાંથી વરસાદરૂપે વરસતું જળ સંપૂર્ણ શુદ્ધ હોય પણ તે પૃથ્વીને સ્પર્શ કરે ત્યાં તેનું સ્વાદ અને ગુણ બદલાઈ જાય છે. કુવામાં પડતું જળ મીઠું બની જાય છે, સમુદ્રમાં પડે તો ખારું, જમીનમાં ઊંડું ઉતરેલું જળ ક્ષારવાળું થઈ પચવામાં ભારે બની જાય છે તો નદીમાં પડનારું જળ એ પચવામાં હલકું બની જાય છે.

એ જ રીતે ભગવાન મહાવીરે પ્રવર્તાવેલો ધર્મ સંપૂર્ણ શુદ્ધ હતો, પરંતુ જ્યારે તેમાંથી અને પંથો અને સંપ્રદાયો પડી ગયા તેનું સ્વરૂપ જુદું. ધર્મ પ્રવર્તાનારા વ્યક્તિ એક, બધા મહાવીરને જ માને પરંતુ તેમાં હિંસા, આરંભ-સમારંભ, દેખાદેખી, આડંબર વગેરે ફૂલ્યાફાલ્યા છે, જેને કારણે સ્વરૂપ પણ બદલાયું. આ જ કારણ છે પંથો કે સંપ્રદાયોને મહાન ગણીને માનવી અંદરોઅંદર ઝઘડવા લાગ્યો છે પંથો-સંપ્રદાયોનું મુળ વ્યવસ્થા જાળવવાનું છે તેને બદલે તે વેરનાં બીજ વાવવાનું કાર્ય કરે છે. પરિણામે જૈન ધર્મ હાલ ક્ષીણ થતો જાય છે. મહાવીરનો મહાન ધર્મ આજે વગોવાઈ રહ્યો છે, તેની તેજસ્વિતા ખોઈ બેઠો છે.

આપણે સર્વેએ એ સમજવાની જરૂર છે કે ધર્મોનાં પંથ, ફિરકા, સંપ્રદાય અને ગચ્છ ભલે જુદા હોય પરંતુ ધર્મતત્ત્વ એક જ છે, આ વાસ્તવિકતા સમજીશું તો ભિન્નતામાં પણ એકત્વ જ હશે. આ એકત્વ જ ધર્મપરંપરાઓનું રક્ષણ અને સંવર્ધન કરશે. પંથ, ગચ્છ, સંપ્રદાયો વ્યવસ્થા જાળવવા માટે હોય છે. અલગ-અલગ કાળમાં, દેશ-કાળની સાંપ્રત સ્થિતિને લક્ષમાં રાખીને જુદા જુદા ધર્મપ્રવર્તકો, ઋષિમુનિઓ, સંતો, આચાર્યોએ પ્રાંત, ભાષા કે આચાર-વિચારની ભિન્નતાને કારણે વિવિધ પંથોની પ્રેરણા કરી, પરંતુ તે બધામાં સનાતન અને પૂર્ણતઃ સત્ય તે ધર્મતત્ત્વ જ છે. સત્યને કે ધર્મને કદી શસ્ત્રોનો આશિયાળો કે એક-બે માનવીનો મોહતાજ બનાવી શકાય નહિ. આ પંથો એ અહંકારનું પ્રતીક છે કે વિકાસનું? દરેક પંથો પોતાનામાં રહેલી ખામીઓ નિહાળે, તેને દૂર કરે અને બીજાનું કોઈપણ સત્ય અને સનાતન હોય તેને સ્વીકારશે તો જ વિકાસ થશે.

આત્મામાંથી પરમાત્મા બનવા એ જ જરૂરી છે કે...

ચાલો બધા સાથે મળી, ભગવાનના વારસ બની જઈએ.

શરત બસ એટલી કે પહેલા માણસ બની જઈએ.

જેવી રીતે બગીચામાં વૃક્ષો ભિન્ન હોય પમ વૃક્ષત્વ એક જ હોય, પક્ષીઓનો સુંદર કિલકિલાટ ચોમેર ગુંજતો હોય પણ તેનું માધુર્ય એક જ હોય! વિવિધ રંગના પતંગિયાઓ આમથી તેમ ઊડતા હોય તે સુંદર દૃશ્ય મનને લોભાવનારું હોય એજ બગીચાની સમૃદ્ધિ છે એવી જ રીતે ભગવાન મહાવીરનાં અનુયાયીઓએ ભલે દિગમ્બર, શ્વેતાંબર, તેરાપંથ, સ્થાનકવાસી જેવા સંપ્રદાયો-શાખાઓ પાડી હોય પણ તે બધી માત્ર વ્યવસ્થા જાળવે, અંદરનું ધર્મત્વ મૂળરૂપમાં જળવાઈ રહે એ જ દરેક ચર્તુવિધ સંઘનો ઉદ્દેશ હોવો જોઈએ. જ્યારે માત્ર સગવડતા અને સ્વાર્થ જ હોય ત્યારે ધર્મતત્ત્વ ગૌણ બની જાય છે અને આ ધર્મરહિત પંથો, ગચ્છો અને સંપ્રદાયો ખાબોચિયાનાં પાણીની જેમ ગંધાય છે, આથી એ ધ્યાન રાખવું કે ધર્મનું મૂળ તત્ત્વ આત્મકલ્યાણ છે તે ક્યારેય ભૂલાય નહિ. આથી જ કોઈક કહ્યું છે કે,

પરમાત્મા શબ્દ નહિ જો કિતાબ મેં મિલાગા,
પરમાત્મા મૂર્તિ નહિ જો મંદિર મેં મિલેગા,
પરમાત્મા ઇન્સાન નહિ જો સમાજ મેં મિલેગા,
પરમાત્મા જીવન હૈ જો તુમ્હે અપને ભીતર મિલેગા.

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળની ભેટ નીચે લખેલ બેંક ખાતામાં જમા કરશોજી.

Name : Shri Sorath Visa Shrimali Subhechhak Mitra Mandal.

Banker : Bank of India

Bullion Exchange Branch : Mumbai

A/c. No. : 000810100006108

IFCI Code : BKID0000008

80/G : AACTS 1446 GF 20214 dt. 28-05-21

(આપની મોકલેલી રકમની દરેક વિગત, મોકલનારનું નામ, સરનામું, મોબાઈલ નંબર શ્રી વિનોદભાઈ મહેતાને મોબાઈલ નં. ૯૮૩૩૫૦૦૫૦૮ માં વોટસએપ ઉપર મોકલી આપવા વિનંતી.

શ્રધ્ધાંજલી

માતુશ્રી ચંદનબહેન મનસુખલાલ પારેખ

અરિહંતશરણ : ૩૦-૦૯-૨૦૧૮

અમારા પૂ. માતુશ્રી ચંદનબહેન મનસુખલાલ પારેખ આકોલાવાળા હાલ દિલ્હી ૮૭ વર્ષની જેક વયે ૪ પેઢી જોઈ અરિહંત શરણ પામેલ છે. અમારા પૂ. માતુશ્રી સાલસ સ્વભાવી, ધર્મ અને કુટુંબપ્રેમી દિલ્હીમાં રહેઠાણ હોવાથી વિવિધ સમાજના જૈન પરિવારો જેવા કે મારવાડી, ગુજરાતી, પંજાબી, તેરાપંથી, દેરાવાસી, સ્થાનકવાસી વગેરે બધા સાથે ખૂબ જ હળીમળી રહેતા, પોતાના આનંદી અને નિખાલસ સ્વભાવથી ખ્યાતનામ હતાં.

પોતે ખૂબ જ ધાર્મિક સ્વભાવ, નવકાર મંત્રનો જાપ, સમુહ સામાયિક અનેક અનુષ્ઠાનો કરાવી નવકારમંત્રનું સ્મરણ કરતા ૩૦-૦૯-૨૦૧૮નાં રોજ સમાધિપૂર્વક અરિહંતશરણ પામેલ. અમારા સૌનું જતનપૂર્વક ઉછેર કરી સંસ્કારોનું સિંચન કરી ધૂપસળી જેવું જીવન જીવી ગયા.

અમારા પૂજ્ય માતુશ્રીનો આત્મા જ્યાં હોય ત્યાં ચિરશાંતિ પામે એ જ પરમકૃપાળુ પરમાત્મા પાસે પ્રાર્થના

પુત્ર-પુત્રવધૂ : દિલીપ-શ્વેતા, રોહિત-લીના

દીકરી-જમાઈ : નીલમબહેન અશોકકુમાર ભણશાલી, હર્ષાબેન સમીરકુમાર ઓધવાણી

પૌત્ર-પૌત્રવધૂ : સાગર-આયશા (ચંચલ), ઉત્સવ-માહી (માધવી)

પૌત્રી-જમાઈ : ખુશ્બુ-કૃષ્ણાળ, નિધિ-ગૌરવ ● પ્રપૌત્ર : શ્રેય ● દોહિત્ર : હર્ષ, કિંજલ, જીલ

દોહિત્રવધૂ : ધ્રુવી ● દોહિત્ર જમાઈ : કરણકુમાર લેખરાજાની, પારસકુમાર વસા ● દોહિત્ર પુત્રી : પ્રાંસી, નાયરા

ભાઈઓ : સ્વ.મનસુખલાલ, સ્વ.યુનિલાલ, સ્વ. પ્રવીણચંદ્ર, સ્વ.વિનોદરાય તેમજ શ્રી કિરણભાઈ તારાચંદ દોશી (રાણપુર - ભેંસાણા)

બહેનો : સ્વ. જશવંતીબહેન શાંતિલાલ શાહ (થાણાદેવડી - અહમદનગર), ગં.સ્વ. દમયંતીબહેન નગીનદાસ સંઘવી (જૂનાગઢ - બોરીવલી), સ્વ. કરુણાબહેન વિજયભાઈ સંઘવી (ધોરાજી - બોરીવલી), કનકબહેન રમેશચંદ્ર વોરા (છત્રાસા - અમદાવાદ)

તેમજ

લી. શ્રી મનસુખલાલ મૂળજીભાઈ પારેખ પરિવાર (વડાલ / આકોલા / દિલ્હી)

Kayami - Sept

ભગવાનની ખોજ

- આસવ (આશા વીરેન્દ્ર)

એ વાતને કદાચ ત્રણેક દાયકા વીતી ગયા હશે. એ વખતે મારી ઉંમર પાંચેક વર્ષની હશે. નાનકડાં એવા અમારા ગામમાં દાદાજીનું ખૂબ માન. જુવાનિયાઓ નિરાંતે બીડી તાણતા હોય ને ત્યાં દાદાજી પહોંચી જાય તો જલદી જલદી છુપાવી દે. દૂરથી એમને આવતા જુએ કે તરત ગામની વહુઆરુઓ માથું ઢાંકે. વેપારીઓ કે ખેડૂતો વાંકા વળીને નમસ્કાર કરે. હું તો દાદાજીનાં જીગરનો ટુકડો. મને એટલા લાડ લડાવે કે, દાદી, મા-પિતાજી બધાં ફરીયાદ કરતાં, કે આમ કરીને તેઓ મને બગાડી મૂકશે.

સવારે આંખ ખુલે એટલે મારા મોંમાં પહેલો શબ્દ હોય, 'દા...દા'! અને દાદા પણ 'હં, બોલો બેટા!' કહેતા હાજર જ હોય. હું ગમે તેટલા સવાલો પૂછું પણ દાદા કોઈ દિવસે કંટાળે નહીં. મારી નાની નાની આંખોને એમણે દુનિયા જોતાં શીખવ્યું. 'દાદા, આ પાંદડાં લીલાને ફૂલોનો રંગ લાલ કેમ?'

'દાદા, આ ચકલી આટલી નાનકડી ને કાગડો મોટો કેમ?'

મારા જિજ્ઞાસું મનમાંથી અવનવા સવાલો ઊઠતા રહેતા અને દાદા ધીરજપૂર્વક, સરળતાથી બધાના જવાબ આપતા. કેટ-કેટલી જાતનાં પંખીઓ, એમનો કેવો અવાજ, કયા ઝાડ કે છોડનો દવા તરીકે પૂજા માટે ઉપયોગ થાય - આ બધી વાતો એમણે નાનપણમાં મને રમતરમતમાં શીખવેલી.

'જો, આ તુલસી છે ને, એનાં પાંચ પાન રોજ ચાવી જા. શરદી તારાથી દૂર ભાગશે.' 'આ ફૂદીનો છે. પેટમાં દુઃખતું હોય તો એનો રસ પી જવાનો. તરત સારું થઈ જાય.'

'પણ દાદા, આ આખી દુનિયા, આટલા બધા માણસો, ફૂલ-ઝાડ, પંખીઓ - આ બધું કોણે બનાવ્યું?' 'ભગવાને.'

'ભગવાન એટલે? એ કોણ છે? કેવો છે?'

'આ સૃષ્ટિનો સર્જક, રક્ષક અને વિનાશક બધું ભગવાન જ છે.' પછી મારા મૂંઝવણભર્યા ચહેરા સામે જોઈ હસીને કહેતા, નથી સમજાતું? આ બધું સમજાય, માટે તું હજી નાનો છે. બસ, માત્ર એટલે સમજી લે કે, આ બધી ઈશ્વરની કૃપા છે.' 'દાદા, આ ભગવાન છે ક્યાં?'

'બધે જ. જ્યાં જ્યાં તું નજર કરે ત્યાં બધે જ એનો વાસ છે.'

'તમે એને જોયા છે?'

ઘડીક વિચાર કરીને દાદા બોલ્યા, 'હા જોયા છે, રોજ જોઉં છું. એમની કૃપાનો પણ રોજ અનુભવ કરું છું.'

મેં એમનો હાથ જોરથી પકડી લીધો, 'મને પણ ભગવાન બતાવો, મારે એમને જોવા છે.'

બાલથી મારો ગાલ ખેંચતા એ બોલ્યા, 'તારે માટે હજી એને જોવાનો સમય પાકવાને વાર છે. વખત આવ્યે તને દેખાશે.'

મને દાદાના વચન પર પૂરો ભરોસો હતો. દાદા કહે છે તો જરૂર એક દિવસ મને ભગવાન બતાવશે. અમારા ઘર પાછળના વાડામાં એક ફૂવો હતો. દાદા મને ત્યાં નાહવા લઈ જતા. પાણી

ખેંચીને પોતે પણ નહાતા અને મને પણ નવડાવતા. એક દિવસ રોજના કમ પ્રમાણે એ મને નવરાવી રહ્યા હતા ત્યારે મેં કહ્યું,

'દાદા, તમે કહો છો કે ભગવાન બધે છે, પણ મને તો ક્યાંય દેખાતા નથી. એવું કેમ? સાચું કહો ને, ભગવાન ક્યાં છે?' મને ભગવાનને જોવાની બરાબર તાલાવેલી લાગી હતી. મારી વારંવારની પૂછપરછના જવાબમાં એક દિવસ એકાએક એમણે કહ્યું,

'ભગવાન છે ને તે... છે ને તે... આ કૂવામાં છે. ખૂબ ઊંડે.'

મેં ઉત્સાહથી કહ્યું, 'તો તો મને બતાવો. હમણાં ને હમણાં જ બતાવો.' એમણે કહ્યું, 'ના, એમ કોઈ બીજું બતાવી ન શકે. આપણે જાતે જ જોવા પડે' દાદા મને રામાયણ, મહાભારત ગીતાની વાતો સમજાવતા. રામ, કૃષ્ણ, હનુમાન, બુદ્ધ, મહાવીરની કેટલીય જાત જાતની વાતો કહેતા. મને સાંભળવામાં ખૂબ રસ પડતો પણ સાથે જ ગુંચવાતો પણ ખરો કે, આટલા બધામાંથી સાચા ભગવાન કોણ ને તે કેવા હોય?

એક દિવસ દાદા ટેબલ પર ચઢીને કબાટમાંથી ચોપડી લેવા ગયા ત્યારે ઘડીભર માટે ચૂક્યા ને ટેબલ પરથી પડ્યા. માથામાં સખત માર વાગ્યો. ડૉક્ટરે ડ્રેસિંગ કરીને પાટો બાંધી આપ્યો. માથે સફેદ પાટો અને મોઢા પર મીઠું સ્મિત. આ સ્વરૂપમાં મને દાદાજી એટલા ગમી ગયા કે, અનાયાસ જ મારાથી પૂછાઈ ગયું.

'દાદા, ભગવાન તમારા જેવા હોય?'

'ના રે ના, ભગવાન જેવા થવાનું કે દેખાવાનું મારું નસીબ ક્યાંથી?' પછી મને પોતાની પડખે બેસાડી મારે માથે વહાલથી હાથ ફેરવતાં બોલ્યા, 'બેટા, મારી પર ભરોસો રાખ. હું તને કહું છું કે, એક દિવસ તને જરૂર સમજાશે કે, ભગવાન કેવા હોય?'

એ રાતે સૂતા પછી બીજી સવારે દાદા ઊઠ્યા જ નહીં. આખા ઘરમાં સોપો પડી ગયો. હસતું-રમતું ઘર જાણે દુઃખની છાયામાં ઢંકાય ગયું. પિતાજી ગૂમસૂમ થઈ ગયા હતા અને મા છાનું છાનું રડયા કરતી હતી પણ બધા કરતાં મને એમના જવાનો જબરજસ્ત આઘાત લાગ્યો. મારા વડીલ ગયા કે મારો મિત્ર ગયો એ સમજાતું નહોતું પણ એટલું તો હું સ્પષ્ટપણે એ વયે સમજી શક્યો હતો કે, મારા જીવનની બહુ મૂલ્યવાન ચીજ મેં ગુમાવી દીધી હતી. હું સાવ સૂનમન થઈ ગયો.

થોડા દિવસ પછી એક બપોરે હું એકલો એકલો કૂવા પાસે પહોંચ્યો. મને દાદાએ કહેલી વાત યાદ આવી કે, ભગવાન આ કૂવામાં છે. કાંઠે પડેલી લોખંડની બાદલી ઊંધી વાળીને હું સાચવીને એની પર ચઢ્યો. કૂવામાં ડોકિયું કર્યું ને મારા આનંદનો પાર ન રહ્યો.

'આ શું? ભગવાન તો મારા જેવા જ દેખાય છે. !'

આજે આટલા વર્ષો પછી સમજાય છે કે, દાદાએ રમતરમતમાં મારા બાળમનમાં શ્રીકૃષ્ણાએ ગીતામાં, અર્જુનને કહેલું વાક્ય કેવું જડબેસલાક ઉતારી દીધું હતું. 'તત્ ત્વમ્ અસિ' હું તારામાં જ છું. જે તું છે એ હું છું અને હું છું તે તું છે.

હું મનોમન દાદાજીને પ્રણામ કરું છું.

(પી. રાજાની અંગ્રેજી વાર્તાને આધારે)

શ્રદ્ધાંજલી

: જન્મ :
૨૯-૧૦-૧૯૩૬

: સ્વર્ગવાસ :
૧૦-૦૯-૨૦૦૧

સ્વ.શ્રી નવીનચંદ્ર ઈશ્વરલાલ શેઠ

જૂનાગઢ નિવાસી - હાલ સાયન

તમે આવ્યા અમારા જીવનમાં, કુલછડી બનીને,
ધૂપસળી બની સર્વત્ર મહેંકી ઊઠ્યા, યાદ તમારી આવતા આંખલડી છલકાય છે,
જોઈ તસવીર તમારી, આંસુ ઊભરાય છે, આપનો મિલનસાર અને પરોપકારી સ્વભાવ,
ઉદારતા, કાર્યકુશળતા, કુટુંબપ્રેમ સદા અમારા હૃદયમાં રહેશે.
સમગ્ર પરિવાર પર આપના આશીર્વાદ કાયમ રહે એજ અભ્યર્થના

માતૃશ્રી : સ્વ. મંગળાબેન ઈશ્વરલાલ શેઠ ● પિતાશ્રી : સ્વ. ઈશ્વરલાલ હરખચંદ શેઠ

પત્ની : શ્રીમતી ઉષાબેન નવીનચંદ્ર શેઠ (મુંબઈ)

પુત્ર : તેજસ નવીનચંદ્ર શેઠ ● પુત્રવધૂ : શીતલ તેજસ શેઠ ● પૌત્ર : દર્શ તેજસ શેઠ

પુત્રી-જમાઈ : શીલ્યા - મિલીન્દ, શીતલ - ગૌતમ ● દોહીત્રી : નિયોતી, અપાર, નિરાલી, નિધિ, કુંજલ

ભાઈ-ભાભી : વસંત - સાધના, ધીરેન - નીતા, યતિન્દ્ર - નીતુ, શૈલેષ - જ્યોતિ, સ્વ. પિયુષ

બહેન-બનેવી : ભાનુમતી ગુણવંતલાલ, હંસા જગદીશભાઈ તેમ જ

સર્વ કુટુંબીજનો તથા મિત્રમંડળની ભાવપૂર્ણ શ્રદ્ધાંજલિ

નિવાસસ્થાન : શ્રી નવીનચંદ્ર ઈશ્વરલાલ શેઠ, ૨૭૨ / ૨૭૩, હિંદ રાજસ્થાન શોપિંગ સેન્ટર,

૧લે માળે, બ્લોક નં.૧, સાયન હોસ્પિટલની બાજુમાં, સાયન (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦૦૨૨

મો.: ૯૮૧૯૪૯૮૯૮૦ / ૯૮૨૧૩૪૯૧૭૭

શ્રી ઈશ્વરલાલ હરખચંદ શેઠ પરિવાર

Kayami - Sept

૨૬ મી પુણ્યતિથીએ શ્રધ્ધાંજલી

: જન્મ :
૨૯-૧૦-૧૯૪૪

: સ્વર્ગવાસ :
૨૩-૯-૧૯૯૮

અ.સૌ.ચંદ્રિકાબેન શશિકાંત વોરા

જેણે આ ઘરતી પર ફૂલ જેવી સુગંધ પ્રસરાવી છે,
જેણે સ્મિત વેરીને સર્વના જીવનમાં મીઠાશ આણી છે,
જેણે મન જીત્યું છે અને આસક્તિને હણી છે,
તેઓને મુક્તિ સમીપ હોય છે.

અમારા સમસ્ત પરિવારના લાડિલા ચંદ્રિકાનો પ્રેમાળ સ્વભાવ,
પરોપકારની ભાવના, ધાર્મિક સંસ્કાર તથા બધાને એકસૂત્રમાં બાંધવાની
કળા અમારે માટે પ્રેરણાદાયક બની રહેશે.

-: લી. :-

સ્વ. ગીરધરલાલ જીવનભાઈ વોરા
શશિકાંત ગીરધરલાલ વોરા
કેજલ શશિકાંત વોરા
સપના કેજલ વોરા
કવિતા જગદીપ શેઠ
પુનિતા રાજેન શેઠ
હેત, હેતાંશી

Kayami - Sept

શ્રદ્ધાંજલી

જન્મ:

૨૬-૧-૧૯૫૫

સ્વર્ગવાસ :

૪-૯-૨૦૧૬

સ્વ.સોનલબેન જીતેન્દ્રભાઈ વોરા

અમારા સમસ્ત પરિવારનાં લાડીલા સોનલ નો પ્રેમાળ સ્વભાવ, સદાય હસતો ચહેરો અને તેમની યાદો અમારા અસ્તિત્વમાં સદા જીવંત રહેશે. તેમની પરોપકારની ભાવના, ધાર્મિક સંસ્કાર તથા બધાને એક સુત્રમાં બાંધવાની કળા અમારે માટે પ્રેરણાદાયક બની રહેશે.

પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા સદ્ગતના આત્માને પરમ શાંતિ અર્પે એવી અમારા સહ પરિવારની પ્રાર્થના.

સ્વ. સમજીબેન ગીરધરલાલ જીવનભાઈ વોરા પરિવાર

ભાઈઓ : શશીકાંતભાઈ, દિનેશભાઈ, પ્રદીપભાઈ, મનોજભાઈ, અશ્વિનભાઈ

ભાભીઓ : સ્વ. ચંદ્રિકાબેન, જ્યોતિબેન, બીનાબેન, ભારતીબેન, ચેતનાબેન

નણંદ : મંજુલાબેન - નણંદોઈ : દિપકકુમાર શાહ

ભત્રીજ તથા ભાણેજ : કેજલ - સપના, કૌશલ - માનસી, અંકુર - પૂજા, ધર્મીલ - ધરા, દર્શન - અમી, કવિતા - જગદીપ શેઠ, પુનિતા - રાજેન શાહ, તોરલ - ઉમંગ કુવાડિયા, પ્રણાલી - વિશાલ ગાલા,

નિરાલી - જીજ્ઞેશ દોશી, હેલી - તૃષાર દેશમુખ, રિધ્ધિ - નિશાંત મહેતા, શ્રેણિક - રૂચી

બાળકો : હેત, સૌમિલ, હિત્વી, હેતાંશી, વંશિકા, નવ્યા, યશ, જશ, હુતી, દેવ, શનાયા, નાયરા, શ્રેહાન

ગીરધરલાલ જીવનભાઈ લક્ષ્મીચંદ વોરા પરિવાર

ગીરધરલાલ અમુલખભાઈ શેઠ પરિવાર

જીતેન્દ્ર ગીરધરલાલ વોરા - નીલિમા જીતેન્દ્ર વોરા

બંગલો નં.૬૧, સાંઈ રાધા ગ્રીન વેલી, મનીપાલ, કર્ણાટક. મોબાઈલ : ૦૯૮૬૭૩૦૬૮૦૯

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ ટ્રસ્ટ Shri Sorath Visasrimali Jain Samaj Trust

શ્રી તારાચંદ ધનજી મહેતા કાર્યાલય, દેવકરણમેન્શન, બ્લોકનં.૭, બીજે માળે, વિઠ્ઠલદાસ રોડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨.
Shri Tarachand Dhanji Mehta Karya Lay, Devkaran Mansion, Block No.7, 2nd Floor, Vithaldas Road, Mumbai-400002.
Time : Monday to Saturday 1.30 pm to 5.30 pm. email: svjainsamajmumbai2@gmail.com Tel.: 022-22069172

આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના

અરજી પત્રક

તારીખ : _____

૧) દર્દીનું પૂરું નામ : _____ ઉમર વર્ષ : _____

૨) વડીલ/અરજદારનું નામ : _____

૩) મૂળ વતન : _____ ૪) નોકરી / વ્યવસાય : _____

૫) ઘરનું સરનામું : _____
_____

૬) ઓફિસનું સરનામું : _____
_____

૭) મોબાઇલ નં. ૧) _____ ૨) _____

કોન્ટેક્ટ નં. ઓફિસ ૩) _____ ૪) _____

૮) ઇ-મેઇલ : _____

૯) બીમારી ની વિગત : _____
_____

૧૦) મેડિકલેમ પોલિસીની વિગત : _____
_____

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ ટ્રસ્ટ Shri Sorath Visasrimali Jain Samaj Trust

શ્રી તારાચંદ ધનજી મહેતા કાર્યાલય, દેવકરણમેન્શન, બ્લોકનં.૭, બીજે માળે, વિઠ્ઠલદાસ રોડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨.
Shri Tarachand Dhanji Mehta Karya Lay, Devkaran Mansion, Block No.7, 2nd Floor, Vithaldas Road, Mumbai-400002.
Time : Monday to Saturday 1.30 pm to 5.30 pm. email: svjainsamajmumbai2@gmail.com Tel.: 022-22069172

આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના

વિમા પોલિસી કંપનીને મોકલેલા ટોટલ ખર્ચની રકમ	.....
(૧) ડો. શ્રી શાંતિલાલ રતિલાલ કોરડીયા પરિવાર તરફથી ચાલતી મેડિકલ રાહત યોજના સહાયની મળેલી રકમ	.....
(૨) શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ માંથી સહાયની મળેલી રકમ	.....
(૩) વીમા પોલિસી કંપની દ્વારા મળેલી કુલ રકમ સેટલમેન્ટ લેટરની ઝેરોક્સ કોપી મોકલવી જરૂરી છે.	.....
(૪) અન્ય વ્યક્તિગત અથવા તો અન્ય સંસ્થા દ્વારા મળેલી સહાયની કુલ રકમ	.....
(૫) પોતાની વ્યક્તિગત ક્ષમતા	.....
બાકીની નીકળતી કલેઈમની રકમ	.....
આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના સબ-કમિટી એ પાસ કરેલી રકમ	.....

અરજદારની સહી

રિમાર્ક / નોંધ :

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ ટ્રસ્ટ Shri Sorath Visasrimali Jain Samaj Trust

શ્રી તારાચંદ ધનજી મહેતા કાર્યાલય, દેવકરણમેન્શન, બ્લોકનં.૭, બીજે માળે, વિઠ્ઠલદાસ રોડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨.
Shri Tarachand Dhanji Mehta Karya Lay, Devkaran Mansion, Block No.7, 2nd Floor, Vithaldas Road, Mumbai-400002.
Time : Monday to Saturday 1.30 pm to 5.30 pm. email: svjainsamajmumbai2@gmail.com Tel.: 022-22069172

આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના

નોંધ / સૂચના

- (૧) આ યોજના ફક્ત શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ-મુંબઈ માટે જ છે.
- (૨) આ યોજના ફક્ત જેની પાસે મેડિકલેઈમ પોલિસી હશે તેમના માટે જ છે.
- (૩) અરજી પત્રકમાં દરેકે પુરેપુરી વિગત ભરવી જરૂરી છે. અધૂરી વિગત અથવા ખોટી વિગતવાળું અરજી પત્રક રદ ગણાશે.
- (૪) પેનકાર્ડ, આધાર કાર્ડ અને કેન્સલ કરેલા ચેકની ઝેરોક્ષ કોપી અને વીમા કંપનીનો સેટલમેન્ટ પત્ર અરજી પત્રક સાથે મોકલવો જરૂરી છે.
- (૫) રકમ મંજૂર / ના મંજૂર કરવાનો દરેક અધિકાર કારોબારી સમિતિનો રહેશે અને તે મને માન્ય રહેશે.
- (૬) ભવિષ્યમાં જરૂરીયાતને અનુસાર નિયમમાં ફેરફાર કરવાનો અધિકાર શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ-મુંબઈની કારોબારી કમિટીનો રહેશે તે મને માન્ય છે.

અરજદારની સહી

સંપર્ક સૂત્ર : આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના સબ-કમિટી

- ૧) કિરીટકુમાર પી. મહેતા - મો: ૯૮૨૦૨૨૯૦૩૬
- ૨) ધીરેનભાઈ ડી. વસા - મો: ૯૮૨૦૦૧૨૪૫૪
- ૩) યોગેશભાઈ વી. વોરા - મો: ૭૯૭૭૭૭૯૭૧૩
- ૪) કિશોરભાઈ એલ. રમાણી - મો: ૯૩૨૧૯૮૮૩૭૩
- ૫) જયેશભાઈ સી. વસા - મો: ૯૮૩૩૪૫૨૧૧૦
- ૬) પ્રવિણચંદ્ર સી. વોરા - મો: ૯૩૨૧૦૨૪૭૫૭

શ્રી સોરઠ વિશ્વા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ

શ્રી કાંતિલાલ ભગવાનદાસ શાહ, કાર્યાલય,

૪૩, પ્રાગજી વૃંદાવન સોસાયટી, ૨૦-૨૪, જુની હનુમાન ગલી, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૨

Trust Regd. No. A-3412 Bombay

તા. ૦૧/૦૬/૨૦૨૪

ફોર્મ નંબર _____

મીઠાઈ / ફરસાણ વિતરણ - ૨૦૨૪

અરજદારનું નામ _____

પુરું સરનામું _____

મૂળ વતન _____

હાલ _____

ગત ઘણા વર્ષોથી આપણી ઉપરોક્ત સંસ્થા આપણા સમાજના દરેક સભ્યોને શુદ્ધ અને સાત્વિક મીઠાઈ-ફરસાણનું સહત દરે વિતરણ કરે છે. આ વર્ષે પણ દિવાળીના તહેવારોમાં આપણા સમાજના દરેક કુટુંબોને શુદ્ધ અને સાત્વિક મીઠાઈ-ફરસાણ સહત દરે વિતરણ કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ છે. જેનું બુકિંગ તથા વિતરણ નીચેના સ્થળે થશે. આ વર્ષે (૧) કાજુ ટીકા ૫૦૦ ગ્રામ (૨) મજુર પાક ૫૦૦ ગ્રામ (૩) નવરત્ન ભુસુ ૫૦૦ ગ્રામ તથા નડીયાદી ભુસુ ૫૦૦ ગ્રામ (ફરસાણ કુલ ૧ કિલો) આ ત્રણેય વસ્તુના રૂ. ૮૦૦/- (અઠે રૂપીયા આઠસો પુરા) રાખેલ છે. બુકિંગ સમયે આ ફોર્મ (ગ્રીન કાર્ડ) ભરી લાવવું જરૂરી છે. આ ફોર્મ બુકિંગ સમયે પણ બુકિંગ કેન્દ્ર પરથી મળી શકશે.

રૂ. ૮૦૦ મળેલ છે. પૈસા લેનારની સહી _____

	બુકિંગ તથા વિતરણ સેન્ટર	બુકિંગ સમય	વિતરણ સમય
૧.	શ્રી સોરઠ વિશ્વાશ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ, શ્રી કાંતિલાલ ભગવાનદાસ શાહ કાર્યાલય, પ્રાગજી વૃંદાવન સોસાયટી, રૂમ નં. ૪૩, ૨૦/૨૪ જુની હનુમાન ગલી, મુંબઈ ૪૦૦૦૦૨,	રવિવાર તા. ૧૨/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૪ થી ૬	રોજવાર તા. ૨૮/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૪ થી ૬
૨.	શ્રી અજય કે. પાર્થે સી-૬૦૫, જ્ઞાપાલા રેસીડન્સી, છહે માળે, જેન મંદિરની સામે ઘાટકોપર (ઇસ્ટ) મો. ૯૮૨૧૫૪૫૪૨૦	રવિવાર તા. ૧૩/૧૦/૨૦૨૪ સવારે ૯ થી ૧૨	રવિવાર તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૫ થી ૮
૩.	શ્રી સતીશભાઈ ટી. દોશી, ડી-૨ શીતલ એપાર્ટમેન્ટ, ફ્લેટ નં. ૫૦૪ જેન મંદિર રોડ, સર્વોદય નગર, મુલુંડ (વેસ્ટ) મો. ૯૨૨૪૪૪૮૪૪૮	રવિવાર તા. ૧૩/૧૦/૨૦૨૪ સવારે ૧૦ થી ૧૨	રવિવાર તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૫ થી ૭
૪.	શ્રી હર્ષદભાઈ ઘોરા, ચિરાગ સ્ટોર્સ, ચસો મંગલ બિલ્ડિંગ, દુકાન નં. ૧૮, નાલાસોપારા (ઇસ્ટ) મોબાઈલ નં. ૮૭૬૩૭૨૬૬૮૩.	રવિવાર તા. ૧૩/૧૦/૨૦૨૪ સવારે ૧૦ થી ૧૨	રવિવાર તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૫ થી ૭
૫.	એસ. વી. જેન મંડળ (ભાંધર) શ્રી અજ્ઞાભાઈ, વસા પેટેજીંગ, શોપ નં. ૧, મેમમ પલાઝા, ૯૦ ફિટ રોડ, ભાંધર (વેસ્ટ). મો. ધવલ ૯૮૨૦૫૮૫૧૪૮, માનીષ ૯૦૨૨૬૦૯૯૫૭	ગ્રા. ૧૨/૧૦ સવારે ૯ થી ૧૦ રવિ ૧૩/૧૦ સવારે ૧૦ થી ૧૧	રવિવાર તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૮ થી ૧૦
૬.	એસ. વી. જેન મંડળ (બોરીવલી), શ્રીમતી સમજુબેન ગીરધરભાઈ ઘોરા કાર્યાલય, ૩૦૪, સીમ્પોલી દર્શન કો. એ. સો. એચ. રિપબ્લિક, પાર્ક વિસ્તા, ટલવી નગર, સીમ્પોલી રોડ, બોરીવલી (વેસ્ટ) મો. વિનોદભાઈ બી. મેહતા ૯૮૩૩૫૦૦૫૦૮, બંધેશ સી. દોશી ૯૮૨૧૧ ૪૭૧૭૭, સંબંધ ડી. મહેતા ૯૮૨૦૦ ૯૯૦૭૧	રવિવાર તા. ૧૩/૧૦/૨૦૨૪ સવારે ૧૦ થી ૧	રવિવાર તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૪ થી ૭
૭.	શ્રી હિમાંશુ શશીકાંત સંઘવી, ૬૦૨ અમુતિ એપાર્ટમેન્ટ, છહે માળે, સાર્દનાથ રોડ, મલાડ (ઇસ્ટ) ફોન ૦૨૨-૨૮૪૪૧૬૫૯ મો. ૯૮૨૦૦૫૫૯૦૬	રવિવાર તા. ૧૩/૧૦/૨૦૨૪ સવારે ૧૦ થી ૧૨	રવિવાર તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૬ થી ૮
૮.	શ્રી અજ્ઞાભાઈ ઘોરા, ૧૫૩, બવ્વાદર નગર રોડ નો. ૧, ૧૦૩ મંદોર હાઈટ, ૧લે માળે, જેન સ્પીટ એન્ડ ફરસાણની ઉપર, ગોરેગાવ (વેસ્ટ) મો. ૯૮૩૩૧૫૪૦૪૨/૯૦૮૨૦૮૯૨૧૬	રવિવાર તા. ૧૩/૧૦/૨૦૨૪ સવારે ૧૧ થી ૧	રવિવાર તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૫ થી ૭
૯.	એસ. વી. જેન મિત્ર મંડળ (કાંદિવાલી), શ્રી શીલેશભાઈ વી. ઘોરા ડી-૪૦૧, પંચમ એપાર્ટમેન્ટ, ઈરાની વાડી નં. ૨, ઈન્ડિયન બેન્કની બાજુમાં કાંદિવાલી (વેસ્ટ) મો. ૯૮૨૧૦૪૫૪૨૨	રવિવાર તા. ૧૩/૧૦/૨૦૨૪ સવારે ૧૦ થી ૧૨	રવિવાર તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૪ સાંજે ૫ થી ૬

ફોર્મ નંબર _____

વિતરણ સેન્ટર _____

તારીખ _____

પૈસા લેનારની સહી _____

શ્રી સોરઠ વિશ્વાશ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ મુંબઈ મીઠાઈ/ફરસાણ વિતરણ યોજના ૨૦૨૪

શ્રી _____

મૂળ વતન _____

હાલ _____

પુરું સરનામું _____

મો. નંબર _____

ખાસ નોંધ : (૧) બુકિંગ કરાવેલ સેન્ટર પરથી જ મીઠાઈ/ફરસાણ લેવાનું રહેશે. (૨) આ ફોર્મની કોપી કાઢવી, સારા અક્ષરે ભરી બુકિંગ સમયે લઈ જવી જરૂરી છે. (૩) વિતરણ સમયે મીઠાઈ/ફરસાણ લઈ જવા માટે કપડાની થેલી સાથે લાવવી જરૂરી છે. (૪) ફોર્મની કોપી બુકિંગ સેન્ટર પર પણ મળશે.

મારી સાથે થયું એવું તારી સાથે થાય એવું જરૂરી નથી

— કૃષ્ણકાંત ઉનડકટ

લોક જુદા, ભાર એના એ જ છે, શ્વાસ જુદા, સાર એના એ જ છે,
ફેરવી લીધું ભલે મોં એમણે, આપણા વે'વાર એના એ જ છે.

— દર્શક આચાર્ય

માણસની વાણી અને માણસનું વર્તન સમયે સમયે બદલાતું રહે છે. માણસ જેવો ગઈ કાલે હતો એવો આજે હોતો નથી. આજે છે એના જેવો જ એ આવતી કાલે રહેવાનો નથી. સમય, સંજોગો, મૂડ, માનસિકતા અને પરિસ્થિતિ મુજબ માણસનું વર્તન બદલતું રહે છે. અનુભવો માણસને પરિપક્વ અથવા તો ઉદ્ધત બનાવે છે. આપણી આસપાસ જ એવા ઘણાં લોકો હોય છે, જેને આપણે બદલતા કે બગડતા જોયા હોય છે. કોઈ માણસ અચાનક કોઈ ખરાબ કૃત્ય કરે ત્યારે આપણે કહેતા હોઈએ છીએ કે, એ તો કેવો સજ્જન લાગતો હતો. કોઈને કલ્પના પણ ન આવે કે એ આવું પણ કરી શકે! અમુક કિસ્સામાં એવું પણ થતું હોય છે કે, આપણે કોઈને ખરાબ માણસ સમજી લીધા હોય એ સારું કૃત્ય કરે. ઘણી વખત આપણે કોઈની ઇમેજ આપણી રીતે જ ઘડી લેતા હોઈએ છીએ.

એક સાવ સાચો કિસ્સો છે. એક છોકરી જોબ કરતી હતી. તેની સાથે એક છોકરો કામ કરતો હતો. એકદમ વિચિત્ર. કામ સિવાય કોઈની સાથે વાત ન કરે. કંઈ સેલિબ્રેશન હોય તો પણ કોઈની સાથે મિક્સ ન થાય. એક વખત એ છોકરીને પેલા છોકરા સાથે જ ઓફિસના કામ સબબ બહાર જવાનું થયું. છોકરીને થયું કે, આનો ક્યાં પનારો પડ્યો! ઓફિસનું કામ હતું એટલે જવું પડે એમ જ હતું. ટેક્સીમાં બંને સાથે જતાં હતાં ત્યાં જ ટેક્સીનો સામાન્ય એક્સિડન્ટ થયો. પોતાની ઇજાની પરવા કર્યા વગર એ છોકરો છોકરીનું ધ્યાન રાખતો હતો. તેને નજીકના દવાખાને લઈ જઈ જરૂરી ટ્રીટમેન્ટ કરાવી. છોકરીને ઘર સુધી મૂકી ગયો. બીજા દિવસે બંને ઓફિસે ભેગાં થયાં. એ છોકરીએ મોઢામોઢ કહ્યું કે, તારા વિશે મને સારી છાપ નહોતી. એ છોકરો કંઈ જ ન બોલ્યો. છોકરીએ સામો સવાલ કર્યો. તને મારી કેવી ઇમેજ હતી? છોકરાએ કહ્યું. હું કોઈની ઇમેજ બાંધતો

નથી, કોઈને જજ કરતો નથી. મારે શા માટે તારું સારું કે ખરાબ વિચારવું જોઈએ? માણસ અનુભવે સમજાતો હોય છે. કોઈ તમારા વિશે શું ધારે છે એ વિચારવામાં પણ હું માનતો નથી. હું એ જ વિચારું છું કે, મારે શું કરવું જોઈએ? બીજાને સારું લગાડવા માટે હું કંઈ કરતો નથી. મને સારું લાગે એવું જ હું કરું છું. આપણે સારા હોઈએ તો દુનિયા સારા જ સમજવાની છે. ન સમજે તો પણ શું ફેર પડે છે? આપણી જિંદગીનું સ્ટીયરીંગ આપણા હાથમાં હોવું જોઈએ. કોઈને નજર સમક્ષ રાખીને તમે જિંદગીની ગાડી ચલાવવા જાવ તો એક્સિડન્ટનું જોખમ વધી જાય છે. આખી જિંદગી કોઈના અભિપ્રાયોની મોહતાજ ન હોવી જોઈએ.

કોઈ માણસને સારા, ખરાબ, બદમાશ, સ્વાર્થી, અકડુ, જિદ્દી કે બીજું કોઈ લેબલ મારવું ન જોઈએ. પોતાની વ્યક્તિ વિશે પણ આપણે ઘણી વખત ખોટું ધારી કે માની લેતા હોઈએ છીએ. આપણે કોઈને જજ કરીને તેની સાથે વર્તન કરીએ ત્યારે ઘણી વખત આપણે તેને અન્યાય કરી બેસતા હોઈએ છીએ. ઘણી વખત આપણે બીજાના અનુભવના આધારે આપણા નિર્ણય કરતા હોઈએ છીએ. તને કેવું લાગ્યું? સંબંધની વાત તો દૂર છે, કોઈ ચીજવસ્તુ ખરીદતી વખતે પણ આપણે જેણે એ ચીજવસ્તુ વાપરી હોય એનો અભિપ્રાય લેતા હોઈએ છીએ. એ વસ્તુ કે એ બ્રાન્ડ લેવાય કે નહીં? અલબત્ત, એમાં કશું ખોટું નથી, પણ કોઈને કંઈ પૂછતા પહેલાં કે અભિપ્રાય લેતા પહેલાં એ પણ ચેક કરવું જોઈએ કે મને એ ફાવે એમ છે કે નહીં?

વાત સંબંધની હોય ત્યારે તો વધુ કાળજી રાખવી પડતી હોય છે. એક સાવ સાચો કિસ્સો છે. એક છોકરીના ડિવોર્સ થયા હતા. એક દિવસ એક છોકરી તેને મળવા આવી. એ છોકરીએ કહ્યું, તમે જેની સાથે ડિવોર્સ લીધા છે એની સાથે મારા મેરેજની

વાત ચાલે છે. એમાં પડવા જેવું છે કે નહીં? છોકરીએ કહ્યું, એ હું ન કહી શકું. મારા અને તેના વિચારો મળતા નહોતો. જરૂરી નથી કે, તારા વિચારો પણ એની સાથે ન મળે. મારી સાથે જે થયું એ તારી સાથે થાય એવું જરૂરી નથી. મને તેની સાથે ઇશ્યૂ હતા એમાં ના નહીં, પણ કદાચ એના માટે હું પણ જવાબદાર હોઉં. તું એને મળીને તારી રીતે જ નક્કી કર કે એ વ્યક્તિ તારી ટાઇપનો છે કે નહિ? જિંદગી તારી છે, ડિસિઝન પણ તું તારી રીતે જ લે. મારો અભિપ્રાય તને ગેરમાર્ગે દોરી શકે છે.

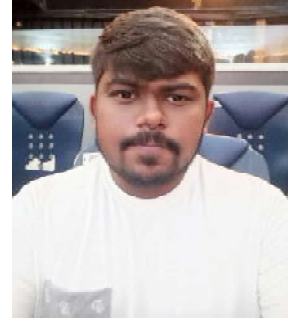
આપણે ક્યારેક કોઈના કહે દોરવાઈ જતા હોઈએ છીએ. વાત માનતા માની લઈએ છીએ અને પછી એમ થાય છે કે, ખોટું થઈ ગયું. આપણે જે નિર્ણયો કરીએ છીએ તે ખરેખર કેટલા આપણા હોય છે? નાના હોઈએ ત્યારે આપણા ડિસિઝન માતા-પિતા લેતાં હોય છે. થોડા માટે થઈએ પછી આપણા નિર્ણયો આપણે કરવા જોઈએ.

એક જજ હતા. તેમણે કહ્યું કે, મારી સામે ઘણા કિસ્સા આવે છે. મેં જોયું છે કે, જે લોકો ગુના આચરે છે એ બીજાના દોરવાયા દોરવાઈ જાય છે. ઘણું બધું મનમાં ધારી અને માની લે છે. માણસે પહેલા તો પોતાના જજ બનવું જોઈએ. સારા નરસાનો વિચાર કરવો જોઈએ. એ પછી જ કોઈ નિર્ણય કરવો જોઈએ. નજીકની વ્યક્તિ હોય એને વિશ્વાસમાં લો, પણ એ કહે એવું જ ન કરો.

એક કપલની આ વાત છે. પત્ની કંઈ પૂછે ત્યારે પતિ કહેતો કે, તને યોગ્ય લાગે એ નિર્ણય લે, પત્ની બધી વાત કરતી અને પતિ તેને એમ જ કહેતો, કે તું જે કરે એ સાચું. એક વખત પતિને તેના મિત્રએ પૂછ્યું, તને ક્યારેય એનો નિર્ણય ખોટો નથી લાગ્યો? એ યુવાને કહ્યું કે, મને તો ઘણી વખત મારા નિર્ણયો પણ ખોટા લાગ્યા છે. મારી પત્ની મારા કરતાં સારી ડિસિઝનમેકર છે. એવું ઘણી વખત બન્યું છે કે મારી વાઈફે ડિસિઝન લીધું હોય ત્યારે મને એમ થયું હોય કે, એનું આ ડિસિઝન ખોટું અને અયોગ્ય સાબિત થવાનું છે. જોકે, થાય છે સાવ ઊલટું એનું ડિસિઝન સાચું પડે છે. એ જોઈને જ મેં એવું નક્કી કર્યું હતું કે, આપણી વ્યક્તિના નિર્ણયને પણ આપણે એક હદથી વધુ પ્રભાવિત ન કરવા જોઈએ. આપણે ક્યારેક આપણી વ્યક્તિને અંડરએસ્ટિમેટ કરતા હોઈએ છીએ. ક્યારેક એની ખૂબીઓને દબાવી કે મારી પણ દેતા હોઈએ છીએ. પોતાની વ્યક્તિને એની રીતે જીવવી દેવી અને એના નિર્ણયો કરવા દેવા એ પણ પ્રેમનો જ એક પ્રકાર છે.

|| Shri Mahaviray Namah ||

BIODATA

Personal Information

Name	: Parth Mukesh Mehta
Date of Birth	: 13 th December 1998
Birth Time	: 11:44 AM
Place of Birth	: Navi Mumbai
Height	: 5 Feet 7 Inches
Caste	: Deravasi, Jain
Community	: Shri SorathVishashrimali Jain
Native	: Majevari, Gujarat
Hobbies	: Travelling, Sports

Education & Career

Qualification	: MBA in Finance from SIESCOMS, Mumbai
	: B. Com from KJSAC, Mumbai (+) Pursued CA
Occupation	: Credit Manager at Godrej Capital, Bangalore

Family Details

Grandfather	: Late Nanalal Nemchand Mehta
Grandmother	: Late Chandrika Nanalal Mehta
Father	: Late Mukesh Nanalal Mehta
Mother	: Alpa Mukesh Mehta (Finance Advisor)

Maternal Details

Grandfather	: Late Jasvantlal Durlabhji Shah
Grandmother	: Late Bhanumati Jasvantlal Shah
Maternal Uncle	: Kartik Jasvantlal Shah

Contact Details

Address	: 103, Swastik Apt., Plot No-67, Sector-12/B, Koparkhairane, Navi Mumbai-400709.
---------	--

Contact Details : Alpa Mehta : 9324010769

ખરેખર વાંચીને વિચાર કરવા જેવો છે. ખાસ વાંચજો. અને આગળ વંચાવજો.

પ્રણામ

જય જીનેન્દ્ર

ચાતુર્માસ પહેલા મિચ્છામિ દુક્કડમ એવા મેસેજ લગભગ બધા જૈનોને આવ્યા હશે. અને બધા કોપી કરી પેસ્ટ કરી બધાને મોકલી પોતે બધાને ક્ષમા કરી દીધી અને માફી માગી લીધી અને વાક્ય રચના એટલી ઇમોશનલ કે હૃદય ને ટચ કરી જાય અને આ સંસારમાં આવા ધર્મોષ્ટ આત્મા નહિ મળે તેવું લાગે.

શું ખરેખર તમે તમારી જાતને ક્યારેય માફ કરી શક્યા?, એટલે કે તમે અત્યાર સુધીમાં તમારી ભૂલને કારણે બીજાને જીમેદાર ઠેરવતા રહ્યા.

શું તમે તમારા માતા પિતાને માફ કરી શક્યા?

શું તમે તમારા ભાઈ-બેન ને માફ કરી શક્યા?

શું તમે તમારા અહમને ખતમ કરી શક્યા?

શું તમે તમારા વિચારો બીજા પર ઠોકી બેસાડી પોતે સાચા હોવાનું સાબિત કર્યું તે સુધારી શક્યા?

શું તમે બીજાના દોષો જોવાનું બંધ કરી શક્યા?

શું તમે બીજાની નિંદા કરવાનું બંધ કરી શક્યા?

હું કંદમૂળ નથી ખાતો તેવું બોલવામાં આનંદ ની લાગણી અનુભવી પણ કોઈની માનસિક રૂપે હિંસા કરતા રહ્યા તે શું બંધ કરી શક્યા?

હું દરરોજ પ્રતીક્રમણ કરું છું હું દરરોજ આટલી સામાયિક કરું છું. હું દરરોજ આટલી માળા ફેરવું છું.

પણ ખરેખર તમે તમારા આત્માને ક્યારેય પૂછ્યું કે મેં ખરેખર પ્રતીક્રમણ કર્યું? કે મેં સામાયિક કરી? હું પ્રતીક્રમણ અને સામાયિકનો સાચો અર્થ એટલે કે ધર્મ સમજી શક્યો?

આટલી માળા ફેરવી આટલી સામાયિક કરી એતો બિઝનેસ થઈ ગયો. બિઝનેસમાં હિસાબની લેતી દેતી રાખતા હોય છે પણ આપણે તો ધર્મમાં પણ બિઝનેસ કરવા માંડ્યા. શું તમે ક્યારેય એવું અનુભવ્યું કે આજે મેં મારા આત્માને મળવા પ્રયત્ન કર્યો?

ખરેખર દેખાદેખીનો ધર્મ થઈ ગયો છે. કોઈ આત્મા વિશે વાતો જ નથી કરતા બસ આમ કરાય આમ ન કરાય. આ ખવાય આ ના ખવાય. આમ કરીયે તો પાપ લાગશે આમ નહિ કરીયે તો સામે વાળા ને ખરાબ લાગશે.

જરા વિચારો ક્યારે આ આડંબરનો વેશ ઉતારીશું અને સનાતન આત્માને ઓળખીશું?

કહે છે કે વ્યાજના ઘોડા દિવસ અને રાત દોડતા રહે છે પણ ક્યારેય વિચાર્યું કે માનવ જીવનની એકે એક પણ જઈ રહી છે. ના જાણે જે વાંચતા હશે તેની જીંદગીના કેટલા વર્ષો પુરા થઈ ગયા હશે અને કેટલી પળો કે કલાકો કે દિવસો છેલ્લો શ્વાસ લેવામાં બાકી રહ્યા હશે?

આ ભવમાં સત્કર્મો કરી લ્યો આવતો ભવ શા માટે માંગીએ. એવાં કર્મો કરો કે કોઈની માફી માગવી ના પડે અને કોઈને માફી ના આપવી પડે.

ચાલો વિચારીયે આ ઉપરના લખાણમાં

પૂજ્યશ્રીને શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ. શ્રી પ્રેમચંદભાઈ ભુલચંદભાઈ શેઠ
બાંટવા (સોરઠ) સ્વર્ગવાસ : સંવત ૨૦૧૩ ભાદરવા સુદ - ૧૧

અમારા ઉજ્જવળ ભવિષ્યના તમે પાયા બન્યા
પ્રેરણા અને પ્રોત્સાહનના આપ સુકાની બન્યા
તમારી દીર્ઘદ્રષ્ટિ અને પૂર્તિની ધગશ બને છે
અમારા માર્ગદર્શન અને સંરક્ષક !

ધર્મપત્ની : સ્વ. કુસુંબાબેન પ્રેમચંદભાઈ શેઠ

પુત્ર-પુત્રવધૂ : સ્વ.મનુભાઈ - મધુબહેન - ભીખુભાઈ - રંજનબેન

પુત્રી-જમાઈ : લાભકુંવરબહેન - મગનલાલ શેઠ, ધીરજબહેન - લલ્લુભાઈ વસા

ચંદ્રિકાબહેન - હિંમતલાલ ધ્રુવ

પૌત્ર-પૌત્રવધુ : મિલનભાઈ - સ્વાતિબહેન, નિલેશભાઈ - અલ્પાબહેન, મયુરભાઈ - પલ્લવીબહેન

પૌત્રી-જમાઈ : જલ્પાબહેન - તિથેશભાઈ શાહ, અલ્પાબહેન - સુજીતકુમાર શાહ,

ભારતીબહેન - અજયભાઈ દોશી પ્રપૌત્ર : જલજ, રીવા, પ્રચિત

મનુભાઈ પ્રેમચંદ શેઠ

13/1506 ધ એડ્રસ, બી/૪

એલ.બી.એસ. માર્ગ, આર. સીટી મોલની સામે,

ઘાટકોપર (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૮૬

મો.: ૯૮૧૯૧૯૮૫૭૩

Kayami - Sept

ક્રોધ આવે છે વાયુ વેગે અને જાય છે ક્રીડી વેગે

- આરતી રામાણી 'એન્જલ' બેંગલુરુ

માણસ હંમેશાં ઇચ્છે છે કે પોતાની જિંદગીમાં પોતે જે ધારે એ જ થવું જોઈએ. બધાં પોતાની સાથે એવું વર્તન કરે જેવું એ પોતે ઇચ્છે છે, જે જોઈએ તે મળી જાય ટૂંકમાં, પોતાની હર ઇચ્છા પૂરી થાય, પરંતુ જ્યારે બધું જ પોતાની ઇચ્છા વિરુદ્ધ થવા લાગે ત્યારે એ શું કરે છે?

માણસ ઇચ્છાઓની ભરેલી એવી ડાબલી છે જેમાંથી ઇચ્છાઓનાં તાંતણાં નીકળ્યા જ કરે છે જાણે જાદુની કોઈ પટારી જોઈ લો! હજુ એક ઇચ્છા પૂરી ના થઈ હોય ત્યાં બીજી ઇચ્છાએ ડાબલીમાંથી નીકળવા ઠક્ક ઠક્ક કરવા લાગે અને જ્યારે એ બધી ઇચ્છાઓ પૂરી થવા લાગે ત્યારે માણસ બહુ ડાહ્યો ડાહ્યો બનીને ફરે. બધાં સાથે એવા મીઠા શબ્દો બોલે જાણે મધની બરણીઓની બરણીઓ એના શબ્દોમાં ઠલવાઈ ગઈ હોય! બધાને ભાષણ આપતો ફરે કે આમ કરવું જોઈએ, તેમ કરવું જોઈએ, પરંતુ એની જ સાથે જ્યારે ઇચ્છા વિરુદ્ધ બધું થવા લાગે ત્યારે? ત્યારે એ મધ અચાનક કડવા કરિયાતામાં ફરી વળે! કડવું કરિયાતું તો હજી શરીરને ફાયદો કરે જ્યારે એના

શબ્દો તો બીજાને ઊભે ઊભાં ચીરી નાખે. જ્યારે એનું જ ભાષણ કોઈ એને જ સંભળાવે ત્યારે એ એવો કંપી ઉઠે જાણે ૪૪૦ વોલ્ટનો વીજળીનો તાર એનાં શરીરમાંથી ના પસાર થઈ ગયો હોય! ધીમે ધીમે એ ક્રોધના રસ્તા તરફ પ્રયાણ કરવા લાગે. “મારું ધાર્યું કેમ થતું નથી?” આ પ્રશ્નથી શરૂ થતું એનું એ એક વાક્ય એક ફકરો નહીં, નિબંધ બની જાય છે અને એ જ નિબંધમાં એ એવો અટવાઈ જાય છે કે પછી નિબંધનો નિષ્કર્ષ એ પોતે જ શોધી શકતો નથી.

ક્રોધને સૌથી ખરાબ લાગણી ગણવામાં આવે છે, કારણ કે એ પોતાની સાથે આસપાસનું બધું જ ભસ્મીભૂત કરી શકે છે. એક સર્વે અનુસાર કોઈ અતિ નિર્બળ વ્યક્તિ કે જે ઊભી થઈને

પાણીનો ગ્લાસ પણ પોતાની જાતે લઈ શકતી ના હોય એને જો પારાવાર ગુસ્સો દેવડાવવામાં આવે તો એ વ્યક્તિ ફક્ત ઊભી જ થતી નથી, દોડી અને અતિ ભારે હથિયાર ઉપાડી એટલી આક્રમક બની જાય છે કે એને બે ત્રણ વ્યક્તિઓ પણ પકડી શકતા નથી! ગુસ્સામાં કેટલી તાકાત છે એ આ બાબત પરથી સમજી શકાય છે. અવારનવાર સમાચારોમાં આપણને આ બાબતની પુષ્ટિ પણ મળતી રહે છે. ખરેખર, ક્રોધ અતિ બળવાન છે. જો એના પર કાબુ મેળવવામાં ના આવે તો એ વિનાશ નોતરે છે, પરંતુ જો એનો સારી રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવે તો કંઈક નવું સર્જન કરવાની તાકાત પણ ધરાવે છે.

જ્યારે હું નાની હતી ત્યારે મારાં દાદીમા પાસેથી ધર્મનાં પુસ્તકો વાંચવા માગતી કોઈકવાર સામાયિક કરવા બેસતી વખતે તો કોઈવાર ફક્ત વાંચન ખાતર. એ બધાં પુસ્તકો તો મને હાલ યાદ નથી રહ્યા, પરંતુ તેમાંનું એક પુસ્તક મારાં મન મસ્તિષ્ક પર ઊંડી છાપ છોડી ગયું. તેનાં મુખ પૃષ્ઠ પર પણ ખુબ સુંદર વાક્ય લખેલું હતું. ‘ક્રોધ આવે છે વાયુ વેગે અને જાય છે ક્રીડી વેગે’. આ વાક્ય તો સંપૂર્ણ રીતે યાદ છે, પણ હાં, શબ્દે શબ્દ તો નહીં, પરંતુ પુસ્તકની એ વાર્તા અને તેનો સાર મને આજ સુધી કંઈક છે. એક પરિવારમાં ત્રણ માણસો રહેતા હતા. પિતા, માતા અને એમનો એક પુત્ર. પુત્ર ભણવામાં થોડો નબળો હતો વળી પિતા ગુસ્સાવાળો સ્વાભાવ ધરાવતા હોવાથી પુત્રના મનમાં પહેલેથી જ પિતા પ્રત્યેનો ડર બેસતો ગયો હતો. એક વાર પરીક્ષામાં પુત્ર નાપાસ થયો અને પરિણામ પત્ર સાથે ઘરે આવ્યો. પરિણામ પત્ર જોતા જ પિતાની આંખો લાલધૂમ થવા લાગી. અતિ તીવ્ર ગતિનો ભૂકંપનો આંચકો આવ્યો હોય એમ એનું શરીર ક્રોધ વશ થઈ ધ્રુજવા લાગ્યું. પોતાનું ભાન એ સાવ ભૂલી ગયો.

વિચારવાની શક્તિ સુધ્ધા ના રહી. આખું શરીર પુત્ર પર પોતાની ભીતર ઉદ્ભવી રહેલો ગુસ્સો ઠાલવવા મજબૂર બની ગયું. અંતે કંઈ સમજયા વિચાર્યા વગર પિતાએ ઘરનાં એક ખૂણામાં પડેલી લાકડી ઉપાડી લીધી અને સીધો પોતાના એકના એક નાનાં એવાં સંતાન પર તૂટી પડ્યો! એક લાકડી, બીજી, ત્રીજી, ચોથી એ ગુસ્સાએ એને લાકડીના પ્રહારો ગણવાનો મોકો પણ ના આપ્યો! પુત્ર પર એ ક્રોધ વશ પિતા વરસતો રહ્યો! પત્નિ પોતાના પુત્રને બચાવવા આડી ઉતરી તો એ પણ એના ગુસ્સાનો શિકાર બની, પરંતુ ફરી પિતાના ગુસ્સાનું કેન્દ્ર તો પુત્ર જ રહ્યો! એ લાકડીના પ્રહારો કરતો જ રહ્યો. એટલો ઢોર માર માર્યો કે એ નાનો એવો જીવ, એનું કુમળું એવું શરીર એટલી વેદના સહી ના શક્યું અને અંતે એણે પોતાના શ્વાસો છોડી દીધા છતાં હજુ એ પિતાને ભાન નથી આવતું કે હવે એ શરીરમાં પોતના પુત્રની આત્મા નથી રહી! એમાં તો ફક્ત એક નિર્જીવ વસ્તી જેમ ખાલી હાડપિંજર ખોખું જ બચ્યું છે! એ ગુસ્સો એની તમામ ચેતના, જાગૃતિ છીનવી ગયો હતો. જ્યારે પત્નીએ કાળો કલ્પાંત કર્યો ત્યારે એનું ધ્યાન ગયું અને એને હોશ આવ્યો કે પોતે આ શું કરી બેઠો! ફક્ત પુત્ર નાપાસ થયો એમાં એણે એવું શું કરી લીધું કે એના પર પોતે એવો વરસી પડ્યો

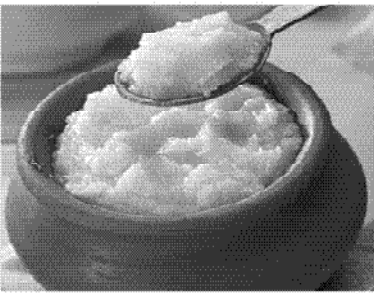
અને એના પ્રાણ જ હરી લીધા! પોતાના હાથમાં રહેલી લાકડી જાણે પોતાને જ સજા આપવા લાગી. પુત્રના મૃત શરીરને ગળે લગાડી એ ધ્રુસકે ધ્રુસકે રડવા લાગ્યો, પરંતુ હવે એ ચેતના આવતા બહુ મોડું થઈ ગયું હતું!

ક્રોધ આવો જ છે. શરીરમાં તોફાનની જેમ એક ઝાટકે ત્રાટકી જાય છે અને જતા જતા કીડી જેવી ધીમી ગતિ પકડે છે. એ દરમિયાન તે ચેતનાને મૃતપ્રાય કરી દે છે અને પછી જ શરૂ થાય છે તેનો ખરો ખેલ! થોડી જ પળોમાં તે તાંડવ મચાવી દે છે અને જ્યારે ચેતના ફરી જાગૃત થઈ એ ક્રોધનો નાશ કરે છે ત્યાં સુધીમાં ખૂબ મોડું થઈ ગયું હોય છે. તેણે પોતાનો ભાગ પૂરી રીતે ભજવી લીધો હોય છે. એટલે જ કહેવાય છે જ્યારે ગુસ્સો આવે ત્યારે એક ક્ષણ સ્થિર થઈ જવું જેથી ચેતના એટલી તાકાતવાન બની શકે કે ગુસ્સાને આપણી ભીતર પ્રવેશ કરતા સંપૂર્ણ રીતે અટકાવી શકે. આ એક ક્ષણ ગુસ્સા પર એટલી ભારી સાબિત થાય છે કે આપણું અહિંત થતા પણ રોકી શકે છે.

ક્રોધ આવે તો છે વાયુવેગે પણ જાય છે કીડી વેગે!
ચેતના કરે છે મૃતપ્રાય જાયરે એ મસ્તિષ્કમાં પ્રવેશે.
એક ક્ષણ થોભી, આપવી માત ઊભરતા આવેગને,
અહિંતથી બચી શકાશે, નહીં તો બધું છીનવી લેશે.

॥ શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ ॥

ગાય અને ભેંસનું શુદ્ધ ઘી

સ્વાદ લિજ્જતદાર - સુગંધ ખુશબુદાર
એક વાર ખાશો તો માંગશો વારંવાર

વિરમગામના પ્રખ્યાત જૈન દુग्ધાલયનું
શુદ્ધ ઘી હવે મળશે મુંબઈમાં તમારા ઘર આંગણે

એક કિલો, પાંચ કિલો અને પંદર કિલોમાં ઉપલબ્ધ

હોલસેલ અને રિટેલમાં ઉપલબ્ધ

ફોન: ૭૨ - ૨૧૦૭ - ૨૧૦૭

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ - મુંબઈ
શ્રી કાંતિલાલ ભગવાનદાસ શાહ કાર્યાલય,
૨૦/૨૪ જૂની હનુમાન ગલી,

પ્રાગજી વૃંદાવન પ્રિમાઈસીસ કો. ઓ. સોસાયટી લી.,
૩મ નં: ૪૩, ૩જે માળે, મુંબઈ -૪૦૦૦૦૨.

ફોન: ૨૨૪૦ ૦૨૪૦

સપ્ટેમ્બર મહિનાના રાહત દરે અનાજ વિતરણ
સહાય યોજનાના માસિક તિથિના દાતા

સ્વ. ચંદ્રિકાબેન શશીકાંતભાઈ વોરાની ૨૬મી પુણ્યતિથી
(૨૩.૦૯.૧૯૯૮)

નિમિત્તે શ્રી. શશીકાંતભાઈ ગીરધરભાઈ વોરા પરિવાર તરફથી
(રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/૦૦) રૂપિયા એક લાખનું અનુદાન મળેલ છે.

સપ્ટેમ્બર મહિનાના આર્થિક સહાય
યોજનાના માસિક તિથિના દાતા

સ્વ. સોનલબેન જીતેન્દ્રભાઈ વોરાની ૮મી પુણ્યતિથી
(૦૪.૦૯.૨૦૧૬) નિમિત્તે
શ્રી. જીતેન્દ્રભાઈ ગીરધરભાઈ વોરા પરિવાર તરફથી
(રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/૦૦) રૂપિયા એક લાખનું અનુદાન મળેલ છે.

બંધન

મારા પપ્પાએ છાપું વાંચતા વાંચતા પૂછ્યું, બેટા તમે મિત્રો પીકનીકમાં ગયા હતા જગ્યા કેવી હતી?

સાથે જવા જેવી છે, મજા આવશે, મેં જવાબ આપ્યો.

તમારી પીકનીક કેવી રહી? પપ્પા એ ફરી પૂછ્યું.

મેં કોઈ જવાબ ન આપ્યો એટલે પપ્પાએ મારી તરફ જોયું. મારી આંખ ભીની જોઈ તેઓ બોલ્યા કેમ બેટા શું થયું?

વાત એવી છે પપ્પા, ગયા અઠવાડિયે સવારે મારા મિત્ર દેવાંગનો ફોન આવ્યો હતો. ચલને શનિવાર રવિવારની રજામાં આપણે વૃંદાવન ફોરેસ્ટમાં જઈએ. ઘરમાં મન લાગતું નથી. હું સમજતો હતો તેનું મન ઘરમાં કેમ લાગતું ન હતું.

દેવાંગની મમ્મી બે વર્ષ પહેલાં હાર્ટફેલમાં ગુજરી ગઈ એ તમે જાણો છો. પછી તેના પપ્પા એકલા પડી ગયા હતા. વૃધ્ધાવસ્થામાં ખરેખર જ્યારે જીવનસાથીની જરૂર હોય ત્યારે ઇશ્વર પણ નિર્દયતાપૂર્વક જોડું કોઈ વખતે તોડી નાખે છે. હું દેવાંગના પપ્પાને ઘણા વર્ષોથી ઓળખતો હતો. તેઓ માયાળુ, અને સ્વમાની હતા. પત્નીની અચાનક વિદાયથી તેઓ માનસિક રીતે તૂટી ગયા હતા.

પપ્પાને મારી વાતમાં રસ પડ્યો એટલે તેમણે છાપું બાજુ ઉપર મૂક્યું.

દેવાંગની મમ્મીના સ્વર્ગસ્થ થયા પછી ઘરમાં કંકાસ ચાલુ થઈ ગયો હતો. દેવાંગની પત્ની સવાર સાંજ તેના પપ્પાની ફરિયાદ દેવાંગને કરવા લાગી.

જ્યારે વ્યક્તિનું મહત્વ ઘટી જાય ત્યારે નાની નાની બાબતોમાં પણ મોટા દોષ દેખાવા લાગે. દેવાંગ અને તેની પત્ની બન્ને નોકરી કરતા હતા એટલે તેના પપ્પાએ તેમને મદદરૂપ થવા અમુક જવાબદારી પોતે સ્વૈચ્છિક રીતે સ્વીકારી લીધી હતી.

જેવી કે, વોશિંગ મશીનમાં કપડા ધોવા, ઘરઘંટીમાં અનાજ દળવું, રોજનું શાક, દૂધ લાવવાનું અને તેના ચાર વર્ષના દીકરા સ્વીટુને બાળમંદિરે મુકવા લેવા જવાની જવાબદારીનો તેમાં સમાવેશ થતો હતો. કોઈને પણ મદદરૂપ થવા આપણે કોઈ પ્રવૃત્તિ કે આર્થિક મદદ કરવાનું સ્વૈચ્છિક રીતે નિષ્કામ ભાવનાથી સ્વીકારીએ ત્યારે ખૂબ વિચારી લેવું એ ધીરે ધીરે તમારી ફરજનો એક ભાગ તો નહિ બને? તમને જ્યારે તમારી ફરજનો આ એક ભાગ છે તેવું માનસિક દબાણ કરવામાં આવે ત્યારે તેમ ઠગાઈ ગયા હોય તેવું લાગશે. એટલે લાગણીના આવેગમાં આવી કોઈને આર્થિક યોગદાન કે સેવાનું વચન જલ્દી આપવું જોઈએ નહિ. તમે આ પ્રકારના યોગદાન

જ્યાં પણ આપતા હોવ ત્યારે તમે લાગણીથી, નિષ્કામ ભાવનાથી આપી રહ્યા હોવ છો. પણ સામેની વ્યક્તિની તમારા કાર્યની નોંધ દિમાગથી ગણતરી કરતી હોય છે એટલે જ જતે દિવસે તમારી આ સેવાની પ્રવૃત્તિ તમને બોજરૂપ ન બને તેનું ધ્યાન રાખવું ખૂબ જરૂરી હોય છે.

બસ પપ્પા. દેવાંગના પપ્પાની આ મોટી ભૂલ હતી. બેટા તેને તૂં ભૂલ કેવી રીતે કહી શકે. આ તો લાગણીના સંબંધ છે. પપ્પા લાગણીના સંબંધો એક તરફી લાંબો સમય નથી ટકતા. લાગણી એ બંધન છે એ જ્યારે તૂટે છે ત્યારે ડેમ તૂટ્યો સમજી લ્યો પાણીના પ્રવાહમાં બધું જ વહેતું થઈ જાય છે.

પપ્પા આગળ સાંભળો.

એક વખત આંખમાં ઊંઘ હોય કે થકાન હોય દેવાંગના પપ્પા સ્વીટુ સાથે એક્ટિવા ઉપરથી પડી ગયા. તો દેવાંગ અને તેની પત્ની સ્વીટુને વાગ્યું નથી ને? તેની ચર્ચા કરતા હતા પણ તેના પપ્પાને પગે મચકોડ આવી ગોઠણ છોલાયું તેની ચર્ચા કરતા ન હતા.

એક દિવસ દેવાંગના પપ્પાએ હિંમત એકઠી કરી કહી દીધું બેટા હવે હું ઘરની કોઈ પણ પ્રકારની જવાબદારી સ્વીકારવામાં સક્ષમ નથી. મને થાક લાગે છે ઘડિયાળના કાંટે ખૂબ દોડ્યો હવે મારી ઉંમર નથી. મને આ બધી તમે સોંપેલ જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરો.

ત્યાં તો દેવાંગ અને તેની પત્ની બોલ્યા, તો ઘરમાં બેસીને તમારે કરવાનું શું છે? નાની મોટી પ્રવૃત્તિ તો કરવાની જ હોય ને... તમારી ઉંમર ના બધા કામ કરતા જ હોય છે.

ત્યારે તેનો બચાવ કરનાર કોઈ ઘરમાં ન હતું. દબાયેલો માણસ તમારી વાત લાચારીને લીધે કદાચ માની લેશે, પણ દિલથી તમને કદી માફ નહીં કરે. તેના પપ્પા તેઓ સામે કોઈ પણ પ્રકારનો જવાબ આપ્યા વગર તેમના રૂમમાં જતા રહ્યા.

તેઓ સરકારમાં કલાસ વન ઓફિસર હતા પેન્શન મળતું હતું મકાન પણ પોતાનું હતું છતાં તેમણે ગુલામીનું પાંજરું તોડવાનું નક્કી કરી લીધું.

એક દિવસ સવારે ઘરનો મુખ્ય દરવાજો ખુલ્લો હતો. દેવાંગ તેના પપ્પાના રૂમની અંદર સવારે ગયો ત્યારે પપ્પા ત્યાં ન હતા. ફક્ત ચિઠ્ઠી ટેબલ ઉપર પડી હતી તેમાં લખ્યું હતું.

ચિ. દેવાંગ

મને શોધવાનો પ્રયત્ન કરતો નહિ. પોલિસમાં પણ ફરિયાદ કરતો નહિ. હું તમારી ઠોકી બેસાડેલ જવાબદારીમાંથી મુક્ત થવા

માંગતો હતો પણ એ તેમને માન્ય ન હતું. તમે તમારો આનંદ શોધી લ્યો. હું મારો આનંદ શોધી લઈશ. મેં મારી મમ્મી સામે જોયું. તો મમ્મી પપ્પા બન્નેની આંખો ભીની હતી. મેં ભીની આંખે વાતને આગળ વધારતા કહ્યું, દેવાંગે મને એ દિવસે ઘરે બોલાવ્યો અને નિખાલસતાપૂર્વક પોતાનાથી થયેલ ભૂલો અને પપ્પા તરફ થયેલ ખોટા વ્યવહારની આ બધી વાતો કરી હતી.

વાતને બે વર્ષ થયાં પણ દેવાંગના પપ્પાની કોઈ ખબર ન હતી. દેવાંગ દુઃખી હતો પોતાની માં એટલે કે એક પત્ની વગરના પોતાના બાપને પોતે સાચવી ન શક્યો તેનું દુઃખ હતું. બચપનમાં સ્કૂલે જતી વખતે દફતરનો ભાર પણ પપ્પા ઉઠાવતા હતા. કારણકે ભાર મને ન લાગે.

એ પપ્પાના ઘડપણનો ભાર હું સમજી ન શક્યો. તેમના ઘડપણની લાકડી હું પોતે ન બની શક્યો, કહી એ ખૂબ રડ્યો હતો. પણ સમય વીત્યા પછી પ્રાયશ્ચિત્ત કર્યા સિવાય આપણી પાસે કંઈ બચ્ચું હોતું નથી. અમે ત્રણે મિત્રો અને તેમનો પરિવાર આપણા ઘરથી ૧૦૦ કિલોમીટર દૂર આવેલ વૃંદાવન ફોરેસ્ટ અને રિસોર્ટ છે ત્યાં જવાનું નક્કી કર્યું. ગાઢ જંગલની અંદર અમે એક મંદિરની નજીક વૃક્ષની વચ્ચે પાથરણા પાથરી મજાક મસ્તી કરી રહ્યા હતા, બાળકો દરેથી રમતા હતા ત્યાં અચાનક બાળકો એ બુમ મારી અમે દોડીને એ તરફ ગયા તો દેવાંગનો પુત્ર દડો જ્યાં લેવા ગયો હતો ત્યાં કાળોત્રો નાગ ફેણ ફેલાવી સ્વીટુ સામે બેઠો હતો. અમારા જીવ અધર થયા કોઈ પણ જો સ્વીટુને બચાવવા થોડી ઉતાવળ કરે તો સ્વીટુ તેનો ભોગ બને તેમ હતો. ત્યાં ફોરેસ્ટ ગાર્ડ દોડતો આવ્યો તેણે કહ્યું ચિંતા ન કરો બાપજીને બોલાવી આવું છું. કોબ્રા છે તેને કોઈ છંછેડતા નહિ, કહી એ મંદિર તરફ દોડ્યો અને એક સાધુ સંત જેવા ભગવાધારી બાપજી સાથે પરત આવ્યો. બાપજીને જોઈ નાગે ફેણ સંકેલી બાપજીના પગ પાસે આવી બેસી ગયો. બાપજી એ તેને પ્રેમથી ઉંચકી માથે હાથ ફેરવ્યો. અને તે લઈ મંદિર તરફ જતા હતા ત્યાં દેવાંગ બોલ્યો, પપ્પા ઉભા રહો મને ઓળખ્યો નહિ. બેટા દરેક વ્યક્તિ તેના વ્યવહાર થકી ઓળખાતો હોય છે. આ જંગલના પશુ પંખીઓ જાનવરો મારા પ્રેમને ફક્ત બે વર્ષના ગાળા દરમિયાન ઓળખી ગયા. આ લોકોને ફક્ત વાચા જ નથી બાકી તેઓ આંખની ભાષાથી લાગણી સમજી લેતા હોય છે અને એક મનુષ્ય જાત જ એવી છે કે જેની પાછળ જાત ઘસી નાખો તો પણ લાગણીની કિંમત સમય આવે કોડીની કરી નાખે છે.

દેવાંગ હાથ જોડી ભીની આંખે બોલ્યો પપ્પા ઘરે પરત આવો. મને માફ કરો, બેટા એ અસંભવ છે મેં સંસારની માયા છોડી છે. આ જંગલ, પશુ, પંખી અને ઇશ્વર એ મારો પરિવાર છે. ફરીથી મારે મોહ, માયા અને પ્રપંચની રમતો રમતા પરત નથી ફરવું. સ્વીટુ પણ દાદા દાદા કરી તેમને ભેટ્યો. દેવાંગના પપ્પાની આંખો

ભીની થઈ છતાં પણ મન મક્કમ કરી દેવાંગના પપ્પા મંદિર તરફ રવાના થયા અને અમે પણ તેમની પાછળ પાછળ ગયા. ત્યાં મંદિરમાંથી ગીત ધીરે ધીરે વાગતું હતું.

આ તો ઝાંઝવાના પાણી, એ માયા જૂઠી રે બંધાણી.
હંસલા હાલો ને હવે મોતીડાં નહીં રે જડે.

મંદિરના પગથિયા ચઢતા ચઢતા દેવાંગના પપ્પા પગથિયાં ઉપર ફસડાઈ પડ્યા અમે દોડ્યા. તેઓએ દેવાંગના માથે હાથ ફેરવી કીધું બેટા ફરી મારા આત્માને માયા અભડાવી ગઈ. મારે ફરી માયાના બંધનમાં નથી બંધાવું કહી તેમણે અંતિમ શ્વાસ લીધો.

પપ્પા, મમ્મી અને મારી આંખોમાંથી આંસુ નીકળતા હતા. મારા પપ્પા ફક્ત એટલું બોલ્યા, બેટા બાળકોની સાચી કસોટી ઘડપણ સમયે થાય છે. તરસ છીપાઈ ગયા પછી ખાલી બોટલ બોજ લાગવા માંડે છે.

મિત્રો,

**વજનદાર રિશ્તા તો દુનિયા મેં સિર્ફ
માં બાપ કા હોતા હૈ ।**

**जिनके कर्ज और फर्ज का वजन उठाने की
कीसी में भी ताकत नहीं होती है ।**

-પાર્થિવ

માનવી

મારે શાંતિ જોઈએ છે.

આના માટે મારે સંતોષી બનવું છે.

સંતોષી બનવા માટે સાદાઈ શીખવી છે.

સાદાઈ શીખવા માટે જરૂરીયાતો ઘટાડવી છે.

ફરિયાદ કરવી નથી અને સમતાભાવ અપનાવવો છે.

હિટલર : જ્યારે તમે ઉજાસમાં હોવ ત્યારે બધાજ તમારી સાથે રહેશે પણ જેવા તમે અંધારામાં ગયા કે તરત તમારો કાચમી સાથી પડછાયો પણ તમારો સાથ છોડી દેશે.

વિલિયમ આર્થર : તક એ ઉગતા સૂર્ય જેવી છે; જો તમે લાંબો સમય એની રાહ જોશો તો જતીજ રહેવાની છે.

શેક્સપિયર : સિક્કો હંમેશા અવાજ કરે છે પણ ચલણી નોટ જરાય અવાજ નથી કરતી; તો જ્યારે તમારું મૂલ્ય વધે ત્યારે શાંત રહે.

શેક્સપિયર : કોઈ દિવસ કોઈની લાગણીઓ સાથે રમશો નહિ કારણકે કદાચ ત્યારે તમે એ રમતમાં જીતી જશો પણ એ વ્યક્તિને કાચમ માટે તમારા જીવનમાંથી ખોઈ બેસશો.

ભાવપૂર્વક શ્રદ્ધાંજલિ

જન્મ :
તા.: ૨૨-૧૧-૧૯૫૫

અરિહંત શરણા :
તા.: ૦૪-૦૯-૨૦૨૦

સ્વ. જીતેન્દ્ર કાંતિલાલ મહેતા જીતુભાઈ (ડ્રેસવાલા) (છોડવડી હાલ મુલુંડ)

અંજલી આપતા હૈયું તૂટે છે, શ્રદ્ધાંજલિ લખતા શબ્દો ખુટે છે
કુદરત ના ખજાનાને ખોટ પડે ત્યારે, વિધાતા પણ ધરતીના પુષ્પોને ચુંટે છે

હાલના વડલા જેવું આપનું અસ્તિત્વ તો અમારી વચ્ચે નથી
પરંતુ એ વડલાની શીતળ છાયા સમાન આપના દ્વારા થયેલું જીવન ઘડતર અને
સંસ્કારોનું સિંચન, સંઘર્ષ પ્રત્યે સકારાત્મક જીવનશૈલી અને સમતાભાવ
અમારા માટે પથદર્શક પ્રેરણાદાયી અને આશીર્વાદરૂપ બની રહે એ જ પ્રાર્થના

::: પ્રેમાળ પરિવાર :::

સ્વ. કાંતિલાલ કપુરચંદ મહેતા પરિવાર

માતા	: મંજુલાબેન કાંતિલાલ મહેતા
ધર્મપત્ની	: માયા જીતેન્દ્ર મહેતા
ભાઈ-ભાભી	: હર્ષા ભરત મહેતા / દિપા પરાગ મહેતા
બહેન-બનેવી	: મીના હર્ષદરાય વારીયા / હર્ષા પ્રદીપકુમાર મહેતા / નયના કુમાર એયર
પુત્ર-પુત્રવધુ	: ઉર્વી કેજલ મહેતા / નિકિતા પારસ મહેતા
ભત્રીજા-ભત્રીજી	: ઋષભ, હિરલ, દેવાંશી, હિલોની
ભાણેજ	: વિરલ, વિશાલ, સૂરજ, વિજય, મયુર, કૃપા, રીટા, નેહા
પૌત્રી-પૌત્ર	: હસ્તી, હિયાંશ

Kayami - Sept.

સાચો ડારીંગર

ડોક્ટરની ડાયરી

- ડૉ. શરદ ઠાકર

મુંબઈના વિખ્યાત ઓર્થોપેડિક ડોક્ટરે જે કહ્યું તે સાંભળીને અમદાવાદના અંકિતાબેન ડહાઈ ગયાં. એમના હાથમાં એમનો લાડકવાયો દીકરો હતો જે પોતાની મમ્મીની માનસિક હાલતથી બેખબર હતો.

ડોક્ટરે શબ્દોની ઘણાઘણાટી બોલાવી દીધી હતી, 'તમારા દીકરાને સેરેબ્રલ પાલ્સી નામનો રોગ છે એ તમે જાણો છો. એની સારવાર તો મેં આપી દીધી. પણ હવે એના બેય પગની અક્કડતા સુધારવા માટે તમારે ખાસ પ્રકારના શુઝ બનાવડાવવા પડશે. મને બીજા કોઈની ઉપર વિશ્વાસ નથી. દીકરાની કસરત ચાલુ રાખજો. છ મહિના પછી પાછા 'ચેક અપ' માટે આવી જજો. તમે હવે જઈ શકો છો. પૈસા બહાર કાઉન્ટર ઉપર ચૂકવી શકો છો. બાય! નેક્સ્ટ પેશન્ટ!'

ગુજરાતના કોઈ પણ દર્દીને લઈને ક્યારેય મુંબઈ ગયા છો તમે? જો ગયા હશો તો અવશ્ય ડહાઈ ગયા હશો. ત્યાંના ડોક્ટરોની તોતિંગ ફી અને નખશિખ પ્રોફેશનાલિઝમ જોઈને તમને અચૂક લાગશે કે આપણા ડોક્ટરો તો સાવ મફતમાં સારવાર આપે છે. દોષ ત્યાંના ડોક્ટરોનો નથી, પણ મુંબઈના જીવનધોરણનો છે. મોંઘવારી, ક્લિનિકની જગ્યાના આસમાને સ્પર્શતા ઊંચા ભાવ, દેશભરમાંથી આવતા દર્દીઓના ઘસારો, આમાં ડોક્ટરો ધંધાદારી ન બને તો શું કરે? આ ડોક્ટરો પણ એવા જ મજબૂર મહાત્મા હતા. પૂરા દેશમાં એમનું નામ છે. પ્રથમવારની કન્સલ્ટિંગ ફી ત્રણ હજાર રૂપિયા. દર્દી માટે ફાળવી શકાતો સમય પાંચેક મિનિટ કરતાં વધારે નહીં. અંકિતાબેન દીકરાને ઊંચકીને બહાર નીકળ્યાં. પર્સ કાઉન્ટર પર ઊંધું વાળીને રસ્તા પર આવી ગયાં. ટેક્સી કરીને શૂઝ બનાવનારની ઓફિસે જઈ પહોંચ્યા. દીકરાના પગનું માપ આપ્યું.

શૂ-મેકરે કીધું 'બે દિવસ પછી આવજો. બૂટ તૈયાર હશે.' 'ભલે અંકિતાબહેન ઊભાં થયાં, અત્યારે કંઈ આપવાનું છે? એમનાં મનમાં એમ કે સો-દોઠસો રૂપિયા એડવાન્સ પેટે કદાચ આપવાના થશે. 'પાંચ હજાર રૂપિયા.' માણસે સપાટ ચહેરે કહી દીધું 'પુરું પેમેન્ટ આજે જ આપવું પડશે. પછી જ અમે કામ શરૂ કરીશું.' અંકિતાબહેન પાસે એ.ટી.એમ. કાર્ડ હતું એ અત્યારે મદદે આવ્યું. રકમ ચૂકવીને ફરી પાછું યજમાનનું ઘર, એટલું વળી સારું હતું કે શાળાના વખતેની જૂની બહેનપણી મુંબઈમાં પરણીને સેટલ થયેલી હતી, નહીંતર હોટેલમાં રહેવાનો ખર્ચ ઊંટની પીઠ પરના છેલ્લા

તણખલા જેવો સાબિત થયો હોત.

પણ આ બધું કરવું જ પડે તેમ હતું. ત્રણ વર્ષના વહાલા દીકરા રમ્ય માટે આ દોડધામ, આ હાડમારી, આ ખર્ચાઓ, માનસિક-આર્થિક-શારીરિક એમ ત્રિવિધ પ્રકારની હાલાકીઓ ઊઠાવવી જ પડે તેમ હતી. રમ્ય સાચે જ રમ્ય હતો. પરાણે વહાલો લાગે તેવો. ટ્રેનમાં બેઠેલા અજાણ્યા પ્રવાસીઓ પણ એને રમાડવા માટે ઉંચકી લેતા. પણ હાથમાં લીધા પછી તરત જ પૂછી બેસતા 'બેન આના પગમાં કંઈક ખોડ છે?'

સાંભળીને અંકિતાની છાતી ચીરાઈ જતી. એ બને એટલા ઓછા વાક્યોમાં માહિતી સમાવી દેતી - 'હા, એને જન્મથી જ સેરેબ્રલ પાલ્સીની બીમારી છે. મગજમાં કે એની વિચાર શક્તિમાં કશું નુકશાન નથી, પણ પગના સ્નાયુઓમાં અક્કડતા આવી જાય છે. સારવાર ચાલુ છે. ડોક્ટરો કહે છે કે આગળ જતાં બહુ વાંધો નહીં આવે.'

જગતના શ્રેષ્ઠ ઓર્થોપેડિક ડોક્ટર મુંબઈમાં હતા. એનું નામ સાંભળીને અંકિતા એમની પાસે દોડી ગઈ હતી. ડોક્ટરે ત્રણ વર્ષના રમ્યને બેહોશીનું ઇન્જેક્શન આપીને એના બંને પગના સાંધાઓમાં એક ખાસ પ્રકારનું ઇન્જેક્શન આપ્યું હતું. એ દવાને કારણે અમુક મહિનાઓ સુધી પગના સ્નાયુઓ શિથિલ બના જવાના હતા. બાલીનું કામ ફિઝિયોથેરાપી અને ખાસ બનાવટના બૂટ દ્વારા પૂરું કરવાનું હતું.

શ્રેષ્ઠ સારવાર માટે મહત્તમ ધન ખર્ચીને અંકિતા પાછી અમદાવાદ આવી ગઈ. ફિઝિયોથેરાપી માટે રોજ દોઢથી બે કલાકનો ભોગ આપવો પડતો હતો. પતિની આવક મર્યાદિત હતી, સારવાર માટેની જાવક અમર્યાદિત હતી. અમદાવાદ આવ્યાને માંડ એકાદ મહિનો થયો હશે, ત્યાં બીજી મુશ્કેલી ઉત્પન્ન થઈ, રમ્ય આખો દિવસ બૂટ પહેરી રાખતો હતો, એના લીધે બૂટના તળિયા ઘસાઈ ગયા. હવે શું કરવું? રમ્યના પપ્પાએ મુંબઈમાં ફોન લગાડ્યો. બૂટ બનાવનારે કહી દીધું 'નવા સોલ નખાવવા પડશે, નહીંતર બૂટને નુકસાન થશે તો નવેસરથી પાંચ હજારનો ખર્ચ...'

'ના ભ'ઈસા'બ અમે નવા તળિયાં નખાવડાવી લઈશું.' જુઓ, ત્યાં અમદાવાદમાં કોઈ કરી આપે એવું છે કે કેમ? નહીંતર કુરીયર દ્વારા અમારી પાસે મોકલી આપજો. અઠવાડિયામાં તમને બૂટ પાછા મળી જશે. મુંબઈગરાની વાત સાંભળીને અમદાવાદના મધ્યમવર્ગીય

પતિ-પત્ની ગભરાઈ ઉઠયા. પૈસા! પૈસા! પૈસા! ન ધારી હોય અવી દિશાએથી નવા-નવા ખર્ચાઓ ઊભા થઈ રહ્યા હતા. માનવતા નામનો શબ્દ જાણે જગતમાંથી નષ્ટ થઈ ચૂક્યો હતો! કોઈની લાચારીમાંથી લોકોને રૂપિયાની ફસલ લાગી લેવી હતી. શું કરવું? ક્યાં જવું?

કોઈએ માહિતી આપી, ‘અમદાવાદમાં એક મોચી છે. બહુ નાનો માણસ છે પણ કારીગર તરીકે મોટો છે. જાહેર રસ્તાની ફૂટપાથ ઉપર બેસીને જૂતાં સાંધવાનું અને પોલિશ કરી આપવાનું કામ કરે છે. કોઈ એક્સપર્ટની દુકાને જવાને બદલે આ ગરીબ કારીગર પાસે જઈ આવો. કદાચ કમ ખર્ચમાં તમારું કામ થઈ જાય!’

અંકિતાના દિમાગમાં વાત જતી ગઈ. બૂટ લઈને એ પહોંચી ગઈ. પાંત્રીસેક વર્ષના એક લઘરવઘર આદમી ફૂટપાથ ઉપર પાંચ-સાત ડબ્બીઓ, બે-ચાર બ્રશ અને જૂતાં રીપેર કરવાનો સરંજામ લઈને બેઠો હતો. કારીગર હોશિયાર હોવો જોઈએ, કારણ એની આગળ ઘરાકોની લાઈન લાગી હતી. કોઈ શો-રૂમમાં જેટલા નવા જૂતાં ન હોય, એટલી સંખ્યામાં જૂના બૂટ-ચંપલો આ ફૂટપાથિયાના દરબારમાં જોઈ શકતા હતા.

સ્ત્રીને આવેલી જોઈને મોચીએ પૂછ્યું, ‘આવો બહેન, આ તરફ આવી જાવ! તમારે લાઈનમાં ઊભા રહેવાની જરૂર નથી. બોલો, શું લઈને આવ્યાં છો?’ બોલતી વખતે પણ એના હાથ તો ચાલુ જ હતા. અંકિતાએ થેલીમાંથી બૂટ કાઢ્યા. તરત જ મોચી થંભી ગયો,

‘દીકરો કે દીકરી?’

‘દીકરો છે?’

‘તળીયાં ઘસાઈ ગયા છેને? અરેરે! આ બીમારી જ એવી છે, પણ તમે ચિંતા ન કરશો, બે’ન. બૂટ મૂકતાં જાવ આવતીકાલે લઈ જજો.’

‘પણ જોજો હું, કામ બગડે નહીં...’

મોચી હસ્યો, ‘બે’ન, મારું નામ દિનેશ છે અને આખું અમદાવાદ જાણે છે કે દિનેશ આવા કામમાં મુંબઈના કારીગર કરતાંયે વધુ હોશિયાર છે. આ ઘસાઈ ગયેલા તળિયાં કાઢીને ચામડાના નવા સોલ લગાડવાનું કામ બહુ મહેનત માંગી લે તેવું છે બેન. એટલા માટે તો મેં એક દિવસનો સમય માગ્યો છે અને બીજા એક વાત તમે જાણી લો, તમારા દીકરા જેવી બીમારીવાળા તમામ બચ્ચાંઓના બૂટ આ દિનેશ જ સમારી આપે છે તમે ફિકર ન કરશો!’

ધમધમતો ધંધો, માથે પડતી ઘરાકી, ચાર-પાંચ સહાયકો અને સમયની ખેંચ હોવા છતાં મોચીએ શક્ય એટલી ઝડપથી રમ્યના બૂટ નવા જેવા કરી આપ્યા. બીજા દિવસે જ્યારે અંકિતા વાયદા પ્રમાણેના સમયે જઈ પહોંચી, ત્યારે એનાં મનમાં આવી ગણતરી ચાલી રહી હતી, ‘આ કામ માટે મોચી સો થી દોઢસો રૂપિયા તો

જરૂર લેશે જ.’

પણ એને આંચકો ત્યારે લાગ્યો જ્યારે દિનેશ જીણોદ્વાર પામેલા બૂટ એનાં હાથમાં મૂકીને કહ્યું ‘ના બે’ન! આ કામનો હું એક પણ પૈસો નથી લેતો. આખા અમદાવાદમાં મારી મોનોપોલી છે એ હું જાણું છું. પણ... ના... ભગવાને મને પૂરતી કમાણી આપેલી છે. તમારો જો ખૂબ જ આગ્રહ હોય તો ફી પેટે એક માગણી મૂકું છું - આવતા મહિને ફરી પાછા આવો ત્યારે તમારા મુન્નાને પણ લેતાં આવજો.’

‘કેમ?’

‘બીજું કંઈ કામ નથી, બે’ન! પણ મને ખબર પડે કે હું ક્યા ભગવાન માટે આ ભક્તિ કરી રહ્યો છું!’ બોલતાં બોલતાં દિનેશનું ગળું ભીનું થઈ ગયું અને સાંભળીને અંકિતાની આખોં!

મોચીની ભક્તિ મહિના-દર-મહિના ચાલતી રહી. પણ એક દિવસ અંકિતા માટે વીજળી બનીને ત્રાટક્યો. એ જ્યારે બૂટના સમારકામ માટે દિનેશના પાથરણાં પાસે પહોંચી ત્યારે દિનેશ ગાયબ હતો. અંકિતાના ચહેરા પર ફૂટેલો સવાલ વાંચીને યુવાને બાજુના ઝાડ તરફ આંગળી ચીંધી. વૃક્ષના થડ ઉપર સ્વ. દિનેશની ફેમમાં મઢેલી છબી લટકતી હતી. એની ઉપર તાજા ફૂલોની માળા ચડાવેલી હતી.

યુવાને માહિતી આપી, ‘એ મારા કાકા હતા. વીસ દિવસ પહેલાં એક અકસ્માતમાં ગુજરી ગયા. સાઈકલ પર જતા હતા પાછળથી બસ ધસી આવી, કાકા ચગદાઈ ગયા... પણ તમે નિરાશ ન થશો, બે’ન!લાવો, તમારાં દીકરાના બૂટ! હું રિપેર કરી આપું છું. દિનેશકાકા ખાસ મહેનત લઈને આ કારીગરી મને શીખવતા ગયા છે.’

અંકિતા કશું બોલી ન શકી, થેલામાંથી બૂટ કાઢીને એણે યુવાનના હાથમાં મૂકી દીધા. બીજા દિવસે જ્યારે પાછી આવી ત્યારે બૂટ ‘નવાં’ બની ગયા હતા.

અંકિતા એ પર્સ ખોલ્યું, ‘કેટલા રૂપિયા આપું?’

‘એક પણ નહીં.’ યુવાને જવાબ આપ્યો, પછી ઉમેર્યું ‘દિનેશકાકા આ વાત પણ મને વારસામાં શીખવતા ગયા છે. બહેન, જીવનભર આ ચામડાં ચૂંથતા રહીએ છીએ. ક્યારેક તો આવા ભજન-કીર્તન કરવા દો! ફરી એકવાર બોલનારનું ગળું અને સાંભળનારની આંખો ભીની બની ગઈ. અંકિતાને આજે પહેલી વાર સમજાયું કે જગતમાં બધે ઠેકાણે પૈસાનું ચલણ નથી હોતું. ફૂટપાથ પર બેઠેલો મોચી મેટ્રોસિટીના ડોક્ટર કરતાં પણ વધુ મોટો હોઈ શકે છે. ફૂટપાથ પરની આ ફાઈવ-સ્ટાર હસ્તીને સલામ!’

- ડો. શરદ ઠાકર

પહેલી અને છેલ્લી સવારી

– ગીરીશ ગણત્રા

ધનપતરાય વહેલી સવારે સાડા ચારે ઊઠી ગયા. પત્નીએ એને માટે ચા બનાવી. ચાના બે-ત્રણ કપ થર્મોસમાં ભરી એણે પતિને પૂછ્યું. -

હું થોડીક વાર સૂઈ જાઉં ?

હા, હા. હવે તું આરામ કર.

તમારો સૂટ, ઘડિયાળ, પાકીટ, ટાઇ, ખમીસ - બધું સોફા પર મૂક્યું છે. જાઓ ત્યારે મને ઉઠાડીને જાઓ.

સાડું. હું રાતના બાર-સાડા બાર સુધીમાં આવી જઈશ. સાંજે સાડા સાતે ડીનર છે. ડીનર લઈને આવીશ એટલે મારે માટે જમવાનું રાખશો નહિ. ઘરની ચાવી મારી પાસે જ છે. એટલે વહેલોમાડો આવું તો પણ તને ઊંઘમાં ખલેલ નહિ પહોંચે, તું હવે સૂઈ જા.

પત્ની બેડરૂમમાં જઈ સૂઈ ગઈ.

ધનપતરાય ચાનો કપ લઈ બાલ્કનીમાં આવીને બેઠા. ચાના બે કપ ચડાવ્યા પછી જ ટોઇલેટ જઈ શકે એવી આદત પડી ગઈ હોવાથી એ વહેલા ઊઠેલા. આમેય, સવારની એની પ્રાતઃક્રિયા નિરાંતે થતી. આજે પણ એમ જ થયું.

એને વડોદરા જવાનું હતું. સવારે સાડા નવે વડોદરામાં ડિસ્ટ્રીબ્યૂટરોની મીટીંગ હતી. ગયા વર્ષે જ એણે બેટરી સેલની અમદાવાદ શહેરની ડિસ્ટ્રીબ્યૂટરશિપ લીધેલી. વેચાણ પણ સાડું થયેલું. નવી પ્રોડક્ટ માટે જે મહેનત કરવી પડે એ એણે કરી હતી. એમાં એને સફળતા મળી હોવાથી હવે કંપનીના ડાયરેક્ટરો પાસે પોતાની થોડી શરતો રજૂ કરી શકે એમ હતા.

અમદાવાદ સ્ટેશનેથી ઊપડતા સવારના સાત ને દસના ગુજરાત એક્સપ્રેસમાં જવાનું એણે નક્કી કર્યું હતું, જેથી સવા નવે વડોદરા પહોંચી શકાય. એવી ગણતરીથી એ સવા છ વાગે તૈયાર થઈ બિલ્ડીંગની નીચે ઊતર્યા. રીક્ષામાં સ્ટેશને પહોંચતા પંદર વીસ મીનીટ થાય. એના ઘરના નાકે જ જોઈએ એટલી રીક્ષાઓ મળી રહેતી હોવાથી, સમયની બધી ગણતરી કરી એ ઘરની ગલીના નાકે આવ્યા, પણ આજે એકેય રીક્ષા ઊભી નહોતી.

એણે ઘડિયાળમાં જોયું. છ ને વીસ મીનીટ થઈ હતી. આગલે દિવસે જ એણે સ્ટેશન પરથી વન ડે એડવાન્સ ટીકીટ મગાવી લીધી હોવાથી ટીકીટબારી પાસે લાઇન લગાડવાની રહેતી નહોતી. સીધા સ્ટેશન પર જઈ ટ્રેનમાં બેસવાનું હતું.

ધનપતરાય હવે મેઇન રોડ પર આવી ગયા.

એક બે ભરેલી રીક્ષાઓને જતી જોઈ એ ઊભા રહ્યા. એકાદ ખાલી રિક્ષા આવવી જોઈએ.

પણ મુખ્ય રસ્તા પરથીયે રીક્ષા ન મળી એટલે આગલા ચાર રસ્તે ગયા - એ આશાએ કે ત્યાંથી સ્ટેશને જવાની બસ પણ મળી શકે.

એણે ઘડિયાળ સામે જોયું.

છ ને બત્રીસ થઈ હતી. સાડા છની બસ મળે એવી શક્યતા એને ઓછી લાગી છતાંય એણે ઝડપથી બસ સ્ટેન્ડ તરફ ચાલવા માંડ્યું. બસ સ્ટેન્ડ થોડે દૂર હતું પણ એ ત્યાં પહોંચે તે પહેલા એણે બાજુના રસ્તા પરથી વળાંક લઈને બસ સ્ટેન્ડ પર નામનું થોભી ઝડપથી હંકારાઈને બસને જતી જોઈ.

ટ્રેનના સમય સાથે રિસ્ટ વોચનો કાંટો હવે હરીફાઈ કરી રહ્યા હતા.

એણે પગ ઉપાડ્યા.

ચાર રસ્તાના ખૂણે આવેલી એક હોટેલ પાસેથી કદાચ રીક્ષા મળી રહે એવી ધનપતરાયની ગણતરી હતી, પરંતુ એ હોટેલ તરફ પહોંચે તે પહેલા આગલી ગલીના નાકે એણે એક ખાલી રીક્ષાને ઊભેલી જોઈ.

ધનપતરાય લગભગ દોડીને રીક્ષા પાસે પહોંચી ગયા અને રીક્ષાવાળાને કહ્યું -

ચલો, સ્ટેશન લે ચલો. સાત-દસ કી ગુજરાત એક્સપ્રેસ પકડની હૈ.

એણે રીક્ષામાં પોતાની ઓફિસ-બેગ મૂકી.

રીક્ષાવાળો લૂંગી-ખમીસ પહેરી બીડી પીતો ઊભો હતો. એણે રીક્ષામાં બેસવાની કોઈ ક્રિયા ન કરી. શાંતિથી એણે બીડીના બે કસ ખેંચ્યા.

અરે ભાઈ, જરા જલ્દી કરો, મૂઝે...

માફ કીજિયે, મૂઝે કહીં ભી જાના નહિ હૈ.

ક્યા? સ્ટેશન નહિ જાના? ધનપતરાય ચીડાયા, તો પછી રસ્તા પર શાનો રીક્ષા ફેરવે છે? તારું લાઇસન્સ કેન્સલ કરાવી દઈશ...

સુબહ સુબહમ્ને ખાલીપીલી ક્યોં ઝઘડા કરતે હો? કોઈ દૂસરી રીક્ષા પકડો. મૂઝે કહીં ભી નહિ જાના હૈ.

લેકિન ક્યોં? મેં પેસેંજર હૂં. રીક્ષા ફેરવવી હોય તો પેસેંજર જ્યાં કહે ત્યાં લઈ જવું પડે. એમ નથી જવું કહી શકાય જ નહિ.

એક બાર બોલ દિયા ન કે મૂઝે નહિ જાના હે! દેખતે નહિ, મીટર કા ફલેગ ડાઉન હે? જાઓ, કોઈ દૂસરી રીક્ષા ઢૂંઢો.

ઘડિયાળમાં છ ન તેંતાળીસથઈ હતી. જો રીક્ષાવાળો તૈયાર થાય તો હજૂ પણ ગુજરાત એક્સપ્રેસ પકડી શકાય. ધનપતરાયે ધમકી છાંટી -

તારી રીક્ષાનો નંબર શું છે? કહી એ રીક્ષાના આગલા ભાગમાં જઈ નંબર પ્લેટ જોવા લાગ્યા.

હા, હા, લાઇસન્સ જપ્ત કરાવી લેજો. જોઈએ તો મારો ડ્રાઇવિંગ લાઇસન્સનો નંબર પણ આપું. કહી રીક્ષાવાળો બબડ્યો, ક્યાંથી આવા ને આવા માણસો સવાર સવારના ફૂટી નીકળે છે.

આ રીક્ષાવાળો હવે સ્ટેશન નહી જ આવે એવું વિચારી ધનપતરાય આગળ ચાલ્યા.

એને બીજી રીક્ષા મળી પણ ઘણી મોડી. ઘડિયાળમાં સાત ને પાંચ મીનીટ થઈ હતી. રીક્ષાવાળો ગમે તેટલી ઝડપ કરે તો પણ ટ્રેન તો ન જ પકડી શકાય.

એણે રીક્ષાને બસ સ્ટેન્ડ પર લેવરાવી.

બસ સ્ટેન્ડ પર સદ્ભાગ્યે એને વડોદરા જતી એક ટેકસી મળી ગઈ. ટેકસીવાળાને એક પેસેંજર ખૂટતો હતો જે ધનપતરાયના આવી જવાથી એની ટેકસી ભરાઈ ગઈ. એણે ટેકસીને વડોદરા તરફ મારી મૂકી.

ટેકસીની ઝડપ જોતા એને ખાતરી થઈ ગઈ કે એ સાડા નવ પહેલા જરૂર વડોદરા પહોંચી જવાના.

એ મનોમન હરખાયા.

જ્યારે એ હોટલના કોન્ફરન્સ હોલ પર પહોંચ્યા ત્યારે મીટિંગ હજુ શરૂ થઈ નહોતી. સૌને હળવા-મળવામાં રીક્ષાવાળા સાથે થયેલા સવારના ઝઘડાને એ ભૂલી ગયા.

બપોરે બાર વાગે કોફી બ્રેક વખતે એ કંપનીના સેલ્સ ડાયરેક્ટરને મળ્યા. આ વર્ષે કંપની તરફથી માલના વેચાણ બદલ એને ઇન્સ્ટીટ્યુટ મળ્યું હોવાથી સેલ્સ ડાયરેક્ટરે એની સાથે ખૂબ જ ઉત્સાહથી વાત કરી. બપોરના લંચ વખતે તો સેલ્સ ડાયરેક્ટરે એને વધુ માલની ડિલીવરી અને લાંબી કેડિટ આપવાનું વચન પણ આપી દીધું. લંચ પછીના સેશનમાં કંપનીના બીજા નવા પ્રોડક્ટની પણ ડિસ્ટ્રીબ્યુટરશીપ મળી ગઈ. એ ખુશ થયા.

ડીનર લઈ એણે અમદાવાદ આવવાની ટ્રેન પકડી. રાત્રે બાર વાગે એ અમદાવાદ સ્ટેશને ઊતર્યા અને ઘેર જવા માટે રીક્ષા પકડી લીધી.

એ જ્યારે ઘર પાસે ઊતર્યા ત્યારે રીક્ષામાંથી ઊતરીને એણે

પૂછ્યું-

કિતના કિરાયા હુઆ?

તીસ રૂપિયા.

સ્ટેશન સે યહાં તક કા તીસ રૂપિયા? ધનપતરાયે આશ્ચર્યથી પૂછ્યું.

મીટર દેખ લીજીયે સાહેબ... રીક્ષાવાળાએ કહ્યું. મીટર કે મુતાબિક એક્કીસ રૂપિયા હોતા હૈ. રાત કે ગ્યારહ બજે કે બાદ દેઢ ગુના ચાર્જ લગતા હૈ.

ધનપતરાયે કહ્યું, તારા મીટરમાં કાંઈ ખામી લાગે છે. મારા ઘરથી સ્ટેશન સુધીના પંદર સોળ રૂપિયા થાય છે. સોળ રૂપિયા લેખે ગણતા ચોવીસ રૂપિયા થાય.

જે આપવું હોય તે આપી દો ને સાહેબ. મેં તો મીટર પ્રમાણેનો ચાર્જ કલ્કો અને પછી બબડ્યો - આજે આખો દિવસ જ ખરાબ ગયો છે.

પર્સમાંથી પૈસા કાઢતા ધનપતરાયે પૂછ્યું. -

કેમ શું થયું?

સવારે ઘરેથી રીક્ષા કાઢી ચોકડી પર આવ્યો ત્યાં કલચ વાયર તૂટી ગયો. સવારના મીકેનીક તો ક્યાંથી મળે? મેં બહુ મહેનત કરી પણ તૂટેલા વાયર ક્યાંક ફસાઈ ગયેલો. સવારના કોઈ રીક્ષાવાળાની રાહ જોતો હું ઊભો હતો કે જેથી એની મદદ વડે ગીયર બોક્સ ખોલી હું બીજો વાયર તો નાખી શકું. ઇમરજન્સીમાં અમે આવા પાર્ટસ પાસે જ રાખતા હોઈએ છીએ. હું કોઈ ઓળખીતા રીક્ષાવાળાની રાહ જોતો હતો ત્યાં એક લખ્ખી પેસેંજર આવ્યો. મીટરનો ફલેગ ડાઉન હતો છતાંય એણે સ્ટેશને જવાની જીદ પકડી અને લાઇસન્સ જપ્ત કરાવવાની વાત કરી. મારો તો મૂડ જ ખરાબ કરી નાખ્યો. એ પછી મેં નવો વાયર તો નાખ્યો પણ કોઈ મુસાફરને લઈ જતી વેળા ફરી એ તૂટ્યો. એને મેં બીજી રીક્ષા પકડવાનું કહ્યું તો એ પણ મારી જોડે ઝઘડ્યો. અઘવચ્ચ સુધીનું ભાડું આપ્યા વિના એણે બીજી રીક્ષા પકડી લીધી. કલચ વાયરની પુલી તૂટી જવાથી એ નવી નખાવવી પડી. ત્રણ ચાર કલાક બગાડી ગયા મારા. ભાડું તો ગુમાવ્યું પણ પેસેંજરોએ પણ મારો મૂડ બગાડી નાખ્યો... હવે સાહેબ, તમારે જે આપવું હોય તે ભાડું આપો એટલે ઘર ભેગો થાઉં.

પાકીટમાંથી પચાસ રૂપિયાની નોટ કાઢી અને હસીને રીક્ષાવાળા સામે ધરતાં કહ્યું.

લે રાખ આ પચાસ રૂપિયા. તારો દિવસ ખરાબ ગયો પણ મારો તો સારો ગયો છે. જા, હવે નિરાંતની ઊંઘ ખેંચી કાઢ. એની બ્રીફકેસ લઈ બિલ્ડીંગની લિક્ટ તરફ ચાલ્યા.

રીક્ષાવાળો વિચારતો રહ્યો કે આ સાહેબને ક્યાંક જોયા છે પણ ક્યાં તે યાદ ન આવ્યું. આમેય આ બિલ્ડીંગ પાસે સ્ટ્રીટ લાઇટ ઝાંખી હતી એટલે એનો ચહેરો-મહોરો કળી નહોતો શક્યો.

બહુ વિચાર્યા છતાંય યાદ ન આવ્યું એટલે મોં વડે સીટી વગાડતા વગાડતા એણે રીક્ષા મારી મૂકી.

સુખનો સાચો માર્ગ

– મહેન્દ્ર પુનાતર

જીવનમાં સાચુ સુખ અને શાંતિ શેમાંથી ઉદ્ભવે એ કઈ રીતે પ્રાપ્ત થાય અને એને માટે શું કરવું જોઈએ એવો પ્રશ્ન હર કોઈના દિલમાં ઉદ્ભવે છે. આફત, મુશ્કેલી, મુંઝવણ અને દુઃખના સમયમાં ઉપરના પ્રશ્નોની આંતરખોજ સતત ચાલતી રહે છે. બધા શાસ્ત્રોએ, તત્ત્વજ્ઞાનીઓએ અને સંત પુરુષોએ, જેમણે આ અંગે ગહન રીતે વિચાર કર્યો છે અને હકીકત અનુભવી છે તેમનું તારવણ એ છે કે સાચુ સુખ અને શાંતિ અંતરની છે બહાર નથી. સુખ અને શાંતિ ભીતરમાં છે તો તે કેમ ઉદ્ભવતી નથી. એવો પ્રશ્ન પણ સહેજે થાય. જ્ઞાની પુરુષોએ કહ્યું છે કે આ શાંતિ પ્રાપ્ત કરવા માટે ભીતરમાં જે કચરો છે જે જાળાઓ ગુંચવાયેલા પડ્યા છે તેને દૂર કરવાની જરૂર છે. સ્વાર્થ, વાસના, કામ, ક્રોધ, મદ, અહંકાર અને પૂર્વગ્રહના જાળાઓ અંદરના સુખ અને શાંતિને બહાર નિકળવા દેતા નથી. આ બધા મલિન આવરણોને તિરોહીત કરી નાખીએ તો સુખ અને શાંતિ એની મેળે ઉદ્ભવે. આ બહારની વસ્તુ નથી. પરંતુ માનવી તેને જે જોઈએ છે તે તેની ભીતરમાં તેની અંદરમાં પડેલું છે તેની ખોજ કરવાને બદલે બહાર ફાંફાં માર્યા કરે છે. બહારની સુખની સૃષ્ટી ઝાંઝવાના જળ જેવી છે જેમ જેમ નજીક સરકતા જાવ તેમ તે સુખ દૂરને દૂર ધકેલતું જશે અંતરને ઓળખવાની સાચી દ્રષ્ટિ જેને કેળવી છે તેને માટે સુખ અને શાંતિનો સ્રોત અંદરથી જ ઉદ્ભવે છે. આપણી પોતાની આસક્તિ આપણો પોતાના ક્રોધ અને સ્વાર્થ આ બધી વસ્તુઓ આપણને સાચુ સુખ અને શાંતિ લેવા દેતી નથી. આ જાણવા છતાં જીવનમાં આચરી શકાતું નથી. રાગ અને મોહમાં જ્યાં સુધી ફસાયા રહીએ ત્યાં સુધી આ ભીતરનો અંધકાર ઓગળી શકે નહિ.

ભગવાન મહાવીરે કહ્યું છે દુઃખનું કારણ હિંસા છે જાણ્યે અજાણ્યે પણ બીજાને દુઃખ અને કષ્ટ ન આપો, બગવાન બુદ્ધે કહ્યું છે કે તૃષ્ણા એ જ દુઃખનું મૂળ છે. ગીતામાં કહ્યું છે કે બધા દુઃખનું મૂળ આસક્તિ છે માટે અનાસક્ત બનો. આ

બધાનો મૂળ ભાવાર્થ એ છે કે આપણે રાગ, દ્વેષ, લાલસા, પરિગ્રહ, સત્તા અને કિર્તી જેની પાછળ દોટ મૂકી રહ્યા છીએ એ પરપોટા જેવી ક્ષણિક વસ્તુઓ છે. સાચુ સુખ એ છે કે જે સદાય સુખમય રહે અને જે કદી દુઃખમાં ન પરિણમે. રાગ અને દ્વેષ એટલા પ્રબળ છે કે જે માણસને પોતાના ગુલામ બનાવી દે છે. રાગ મોહ અને આસક્તિનો સંબંધ આપણે કેટલી વસ્તુઓ રાખીએ તેના પર આધારીત નથી એક નકામી અને નાચિજ વસ્તુ સાથે પણ આપણને એટલો મોહ હોઈ શકે તેટલો બીજાને પોતાના આખા સામ્રાજ્ય માટે પણ ન હોય. આ અંગે એક નાની કથા બોધરૂપ છે.

એક ગુરુએ પોતાના શિષ્યને અંતિમ શિક્ષણ માટે ભોગ અને વિષયમાં રિક્ત એવા સમ્રાટ પાસે મોકલ્યો. શિષ્યને ખૂબ જ આશ્ચર્ય અને દુઃખ પણ થયું. ‘હું એક સંન્યાસી અને અંતિમ શિક્ષણ માટે ભોગી સમ્રાટ પાસે જાઉં જે યશ, પદ પ્રતિષ્ઠાની દોડમાં છે તેની પાસે બોધ લેવા જાઉં. રાગ અને ભોગમાં મસ્ત એ સમ્રાટ મને શું શિખવવાનો હતો. ગુરુની આજ્ઞા હતી અને મને કમને ગયા વગર છુટકો નહોતો. સમ્રાટના દરબારમાં એ પહોંચ્યો ત્યારે ત્યાં મહેફીલ જામી હતી. શરબના જામ અને નૃત્યની રમઝટ બોલતી હતી. સમ્રાટ નશામાં મસ્ત હતો અને દરબારીઓ ડોલતા હતા. શિષ્ય તો આ બધુ જોઈને દંગ થઈ ગયો. ત્યાંથી ભોગી છુટવાનું મન થયું પરંતુ સમ્રાટે ખૂબ આગ્રહ કર્યો આવ્યા છો તો એક રાત રોકાઈ જાવ, વિશ્રામ કરો, સવારે ચાલ્યા જજો. શિષ્ય આંખો બંધ રાખીને મહેફીલમાં બેસી રહ્યો. સવારે શિષ્યને લઈને સમ્રાટ મહેલ પાસેની વહેતી નદીમાં નહાવા ગયા. બંને એ મહેલના કઠોડા પર કપડા ઉતારીને મૂક્યા અને બંને નદીમાં ઉતર્યા. થોડી વાર નાહ્યા પછી સંન્યાસી શિષ્યે બૂમ પાડી ‘અરે જુઓ શું થયું! તમારા મહેલમાં આગ લાગી છે. દોડો દોડો.’ સમ્રાટ નદીના વહેતા જળમાં મસ્ત બની ને આ નીરખી રહ્યો, તેણે કહ્યું ‘આગ લાગી તો ભલે

લાગી આ સંસારમાં બધી વસ્તુઓએ વહેલા કે મોડા જવાનું છે. આપણે આપણી સ્નાનકીયા ચાલુ રાખીએ. સંન્યાસી આ સાંભળીને દોટ મૂકી 'તમે જાણો અને તમારો મહેલ જાણો પરંતુ મારા ત્રણ કપડા ત્યાં કઠોડા પર પડ્યા છે તે ક્યાંક બળી ન જાય. સમ્રાટે કહ્યું 'જરા વિચારો તો ખરા મારો આખો મહેલ બળી રહ્યો છે અને તમે માત્ર ત્રણ કપડા બચાવવા દોડી રહ્યા છો? કોનો મોહ વધારે? કોની આસક્તિ વધારે?

મોહ અને આસક્તિ એવી છે જેમાં નાની વસ્તુ સાથે પણ આપણે બંધાઈ જઈએ. તેનો ત્યાગ કરવાનું મુશ્કેલ બને. સાચો પરિગ્રહ અલિપ્ત રહેવામાં છે. આપણે બધી વસ્તુ ભોગવતા ભોગવતા પણ તેનાથી અલિપ્ત અને પર રહી શકીએ. આ બંધન જેમણે છોડ્યું છે તે મહેલમાં પણ સંન્યાસી જેવો છે અને જેમણે આ બંધનોને જકડીને રાખ્યા છે તે સંન્યાસી પણ ભોગી જેવો જ છે. ઝૂંપડીમાં રહેવાથી માત્ર ત્યાગી બની શકાય નહિ. સંસારમાંથી ભાગી છુટવાનું નથી પરંતુ બોધપૂર્વક આસક્તિ વગર તેમાં જીવવાનું છે.

આ સંસાર એ પરમકૃપાળુ પરમાત્મો આપેલી અણમોલ ભેટ છે તેના રંગ અને રૂપોને નિહાળીએ, તેની ગતિવિધિને જાણીએ તેના રાગ અને મોહથી અલિપ્ત રહીએ. હોશમાં રહીને તેને માણીએ. બેહોશી જ બંધન છે. સંસારે આપણને બાંધ્યા નથી આપણી મૂર્છાથી આપણે બંધનોમાં ફસાયેલા છીએ. આ જાગૃતિ અંતરમાંથી ઊભી થઈ શકે. જેમણે આ જાગૃતિ કેળવી છે એ સંસારમાં રહીને પણ સુખી છે ઉપનિષદમાં કહ્યું છે કે 'તમે જગતમાં જીવો પરંતુ એ રીતે કે તમે જગતથી પર રહો, અહંકાર એ મનની ઉપજ છે તેની કોઈ વાસ્તવિકતા નથી તેનો કોઈ અર્થ નથી તે એક સફળતાની, સિદ્ધિની ખોટી ભ્રામક ધારણા છે. જીવનને સંપૂર્ણ અને અર્થપૂર્ણ બનાવવામાં અંતરાયરૂપ છે. અહંકારને ઓગાળ્યા સિવાય આંતરચક્ષુઓ ખુલી શકે નહિ. સાચા સુખનું બીજું મુખ્ય લક્ષણ એ છે કે પોતાના કારણે બીજાને કશું દુઃખ પહોંચે નહિ. પોતાનું સુખ બીજાના દુઃખનું કારણ બનવું જોઈએ નહિ. સ્વાર્થ ને ખાતર આપણે જે કાંઈ કરીએ તે બીજાને ઠેસ પહોંચાડશે જ. વચન, વિચાર અને વર્તનથી બીજાને દુઃખ પહોંચાડવું જોઈએ નહિ. મહાત્મા ટોલ્સટોયે કહ્યું છે કે 'પાપનો બદલો ઉપર સ્વર્ગ કે

નરકમાં નથી મળતો, અહીંનો અહીં મળે છે.' કોઈ પણ ખોટું કામ કરીએ ત્યારે અંતર ડંખતું હોય છે એનો વસવસો પણ રહે છે આમ નહિ કર્યું હોત તો સારું થાત તેવો વિચાર પણ આવે છે પરંતુ જે લોકો અંતરના દ્વારે સંપૂર્ણપણે બંધ કરી નાખે છે ત્યારે તેઓ રીઠા બની જાય છે પછી તેમાં કશું પ્રવેશી શકતું નથી.

જીવનમાં જેટલી જરૂરિયાત ઓછી એટલી અનાસક્તિ, મારાપણું આવ્યું એટલે બધું ખતમ મારી મિલકત મારા પૈસા, મારી મહેલાતો, મારી કિર્તી આ બધી વાત આવી એટલે સ્વાર્થ શરૂ થયો. આ બધું ટકાવી રાખવા માટે રાગ દ્વેષ અને પ્રપંચ રહેવાના આસક્તિ વધી એટલે મોહ વધ્યો, લોભ વધ્યો. ત્યાગની ભાવના નષ્ટ થઈ ગઈ. અંતર સંક્રુચિત થઈ ગયું. અંતરમાં સુખ શાંતિ અને પ્રેમના વિરાટ ઝરણાઓ છુપાયેલા છે જરા પથ્થરને હટાવીએ તો સાગર બની શકીએ. સ્વંયને જાણ્યા વગર કોઈ સુખ નથી.

ગમે તે પરિસ્થિતિમાં જીવનને માણવાની દૃષ્ટિ કેળવવી જોઈએ. કોઈ પણ વસ્તુ પ્રત્યે અનુગ્રહ નહિ હોવો જોઈએ જ્યારે તે ઉપલબ્ધ હોય ત્યારે તેને માણવી જોઈએ અને જ્યારે તે ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યારે તેના વગરની સ્વતંત્રતાને માણવી જોઈએ. દરેક વસ્તુની હયાતી અને તેના અભાવમાં તેની પોતાની આગવી સુંદરતા છે. વસ્તુ હોય ત્યારે અને ન હોય ત્યારે પણ તેમાંથી આનંદની અનુભૂતિ પ્રાપ્ત કરો ત્યારે તમે પરવશ નથી પરચિન નથી. જે પરવશ નથી, પરચિન નથી તે સંપૂર્ણપણે મુક્ત બની શકે છે.

આપણી પાસે રહેવાને સુંદર બંગલો હોય તો તેને માણીએ. જો મહેલ ન હોય બંગલો ન હોય અને ઝૂંપડીમાં રહેતા હોઈએ તો તેને માણીએ. ઝૂંપડીને માણતા આવડે તો તે મહેલ બની જાય છે અને મહેલને માણતા ન આવડે આનંદની અનુભૂતિ ન થાય તો મહેલ પણ કબ્રસ્તાન બની જાય. આનંદપૂર્ણ દૃષ્ટિ ન હોય તો સુખ કેવી રીતે સંભવી શકે? આપણે ગમે ત્યાં હોઈએ માણવાનો આનંદ જ તફાવત ઊભો કરે છે. જેવી દૃષ્ટિ એવી સૃષ્ટિ.

સપ્ટેમ્બર માસના મુખપત્રના સૌજન્ય ઠાલા

શ્રીમતી મંજુલાબેન ભરિલાલ નાથલાલ શેઠ

મંજુલાબેન સ્વભાવે શાંત, કુટુંબ-પરિવાર પ્રત્યે સ્નેહની ગંગા વહેવડાવનાર તેમજ લાગણીશીલ સ્વભાવનાં સાચા અર્થમાં સનિષ્ઠ નારી છે. તેમનાં સદ્ગુણો, લાગણી, ઉદારતા અને પ્રેમ જેવા ઉચ્ચ સંસ્કારો તેમના પુત્રો-પુત્રવધૂ અને દીકરીઓમાં જોવા મળે છે. તેમના જીવનમાં જીવદયા, કરૂણા અનેરું સ્થાન ધરાવે છે તેમ જ ધર્મ પ્રત્યે સાચો અભિગમ ધરાવે છે. બીજાનું કામ નિઃસ્વાર્થ ભાવે કરી આપવાની મનોવૃત્તિ ધરાવે છે.

તેઓ મૂળ પાટણવાવ વાળા શેઠ શ્રી ઝવેરચંદભાઈ વસાનાં સુપુત્રી તેમના સુપુત્રો (૧) પરેશભાઈ (૨) ચેતનભાઈ (૩) રોહિતભાઈ તેમ જ પુત્રવધૂઓ (૧) નીતાબેન (૨) હીનાબેન (૩) હેતલબેન તમ જ પૌત્ર અને પૌત્રીઓ જિનલ, ધર્મિન, યશ, મિત, નિશિથ, જૈનમ, સમગ્ર પરિવારની અંદર દરેક જતન કરીને સંસ્કારોનું સિંચન કરી રહ્યાં છે. તેમના પુત્રો અને પુત્રવધૂઓ માતા મંજુલાબેનના હૃદયની ઈચ્છા અને કરૂણાનાં અનેક કાર્યો કરી રહ્યાં છે.

આદર્શ ગૃહિણી, પ્રેમાળ માતા અને પરિવારનાં મોભી તરીકે સૌ પ્રત્યે સ્નેહ અને પ્રેમ વરસાવી રહ્યાં છે તેમજ શિક્ષણ પ્રત્યે ખૂબજ આદર ધરાવે છે.

તેમના તથા તેમના પરિવારનાં આ પ્રકારના અભિગમની લાગણીથી સમાજ ગૌરવ અનુભવે છે.

તેમના પરિવારને સમાજના ખૂબ ધન્યવાદ

ભાવભરી શ્રદ્ધાંજલી

જન્મ તારીખ
૧૫.૦૭.૧૯૬૧

અરિહંત શરણ
૨૪.૦૮.૨૦૨૪

સ્વ. હિમાંશુભાઈ (પપ્પુભાઈ) ધનજીભાઈ વસા

પવિત્ર, કર્મઠ, શ્રી સંઘકાર્યકર, ધર્માનુરાગી, કર્તવ્યનીષ્ઠ,
મલાડ -મંડળના પ્રમુખશ્રીની વિદાયથી મંડળ દુઃખની
લાગણી અનુભવે છે. શાસ્વત તીર્થ શ્રી શંત્રુજય તીર્થની પવિત્ર
ભૂમી પર નવકાર મંત્રના સ્મરણ સાથે અંતિમ વિદાય લીધી.
મલાડ મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિનું સંચાલન કરવામાં યોગદાન
આપનાર અમારા પ્રમુખશ્રીને નત્ મસ્તકે શ્રદ્ધાંજલી.

ત્રી.

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન મંડળ - મલાડ